

ଝୁବିଳ
ମାଧୁ
ବର୍ଣ୍ଣଦୋଧ
ଓ

TM



ପଞ୍ଚମ ପାଠ

ଓଡ଼ିଆ ବର୍ଣ୍ଣମାଳା

◀ ସ୍ଵରବର୍ଣ୍ଣ ▶

ଅ	ଆ	ଇ	ଈ	ଉ	ଊ
ଋ	ୠ	ଏ	ଐ	ଓ	ଔ

◀ ବ୍ୟଞ୍ଜନ ବର୍ଣ୍ଣ ▶

କ	ଖ	ଗ	ଘ	ଙ
ଚ	ଛ	ଜ	ଝ	ଞ
ଟ	ଠ	ଡ	ଢ	ଣ
ତ	ଥ	ଦ	ଧ	ନ
ପ	ଫ	ବ	ଭ	ମ
ଯ	ର	ଳ	ୱ	ଶ

ସ	ସ	ହ	ୠ	ଃ	ୡ
---	---	---	---	---	---

◀ ଅକ୍ଷର ବର୍ଣ୍ଣ ▶

ଡ	ଢ	ଣ	ଳ	କ୍ଷ
---	---	---	---	-----



ଝ ସ୍ଵରବର୍ଣ୍ଣ

ଅ



ଅରଟ

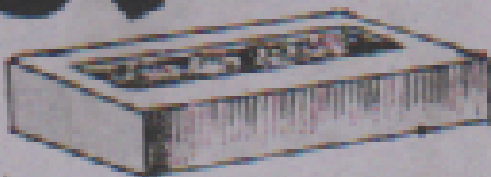
ଅକ୍ଷର ଶିକ୍ଷା

ଆ



ଆତ

ଇ



ଇଟା

ଈ



ଈଷ

ଉ

ଉଇ



ଊ



ଊଟା

ଋ



ଋଣ

ୠ



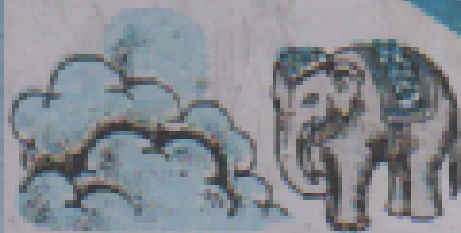
ଏ



ଏକ



ଐ



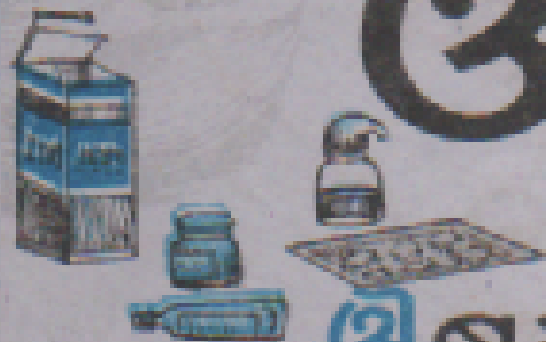
ଐରାବତ

ଓ



ଓଟ

ଐ

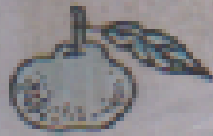


ଐଷଧ

କ

ଝ

ବ୍ୟଞ୍ଜନ ବର୍ଣ୍ଣ



କମଳା

ଖ



ଖଟ

ଗ



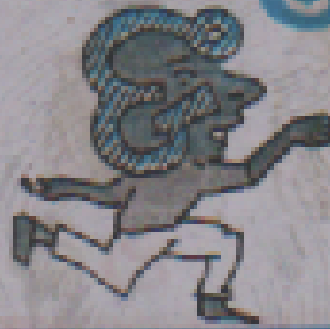
ଗଛ

ଘ



ଘର

ଙ



ଚ



ଚକ

ଛ



ଛତୁ

ଜ



ଜଟ

ଝ



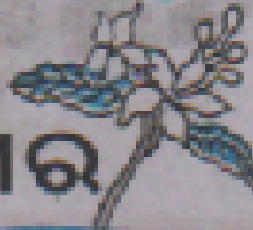
ଝରିଣା

ଞ



ଟ

ଟଗର



ଠ



ଠଣା

ଢ



ଢଙ୍ଗା

ଢେ



ଢେମଣା

ଣ



ବଣ

ଡ



ଡରା

ଥ



ଥଳି

ଦ



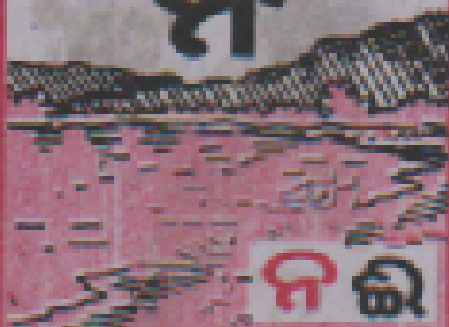
ଦରଜି

ଧ



ଧନୁ

ନ



ନଈ

ପ



ପଥର

ଫ



ଫଉଜ

ବ



ବଗ

ଭ



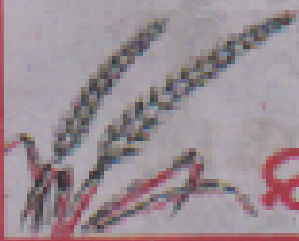
ଭଞ୍ଜନ

ମ



ମକା

ଯ



ଯଥ

ର



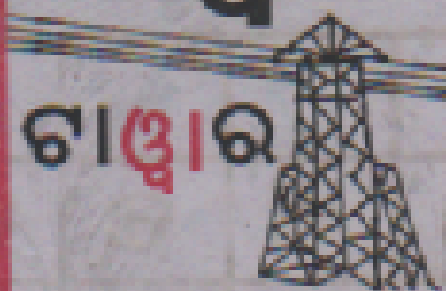
ରଥ

ନି



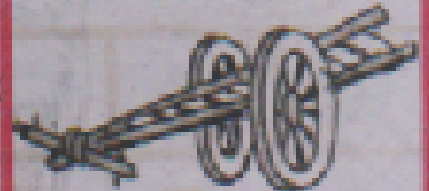
ନିଳ

ଝ



ଗାଝାର

ଶ



ଶଗଡ଼

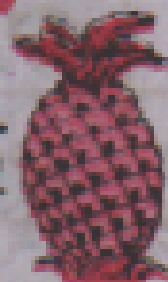
ସ



ସଞ୍ଜ

ସ

ସପୁରି



ଘ

ଘନି

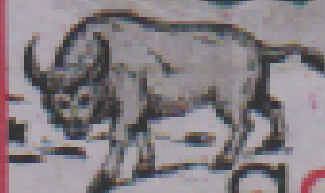


ଝ



ଝଡ଼

ଞ



ଗଞ୍ଜଳ

ଲ

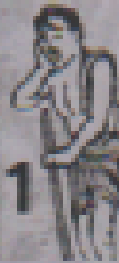
ଲତା





ହିଂସ

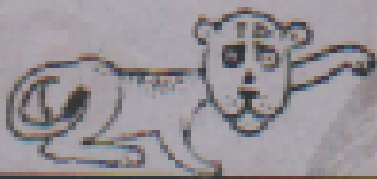
୪



ସୂକ୍ଷ୍ମ



ଭଅଁର



ସୂକ୍ଷ୍ମ



କା	ଖା	ଗା	ଘା	ଙା	ଚା	ଛା	ଜା
କି	ଖି	ଗି	ଘି	ଙି	ଚି	ଛି	ଜି
କା	ଖା	ଗା	ଘା	ଙା	ଚା	ଛା	ଜା
କି	ଖି	ଗି	ଘି	ଙି	ଚି	ଛି	ଜି
କା	ଖା	ଗା	ଘା	ଙା	ଚା	ଛା	ଜା
କି	ଖି	ଗି	ଘି	ଙି	ଚି	ଛି	ଜି
କା	ଖା	ଗା	ଘା	ଙା	ଚା	ଛା	ଜା
କି	ଖି	ଗି	ଘି	ଙି	ଚି	ଛି	ଜି
କା	ଖା	ଗା	ଘା	ଙା	ଚା	ଛା	ଜା
କି	ଖି	ଗି	ଘି	ଙି	ଚି	ଛି	ଜି

ଝି 'ଅ' ବନା

ଅଖ ଆଇ ଈଶ ଜନ ଏକ
 ରଖ ଭଇ ଆସ ରଣ ଓଟ



କର ଚକ ଟକ ଚପ ପଟ ମନ ଯଶ
 ଖର ଛକ ଠକ ଅର ଫଳ ଯମ ଚଷ
 ଗଛ ଜଳ ଡର ଦଶ ବଡ଼ ରଟ ରସ
 ଘଟ ଝର ଢମ ଧନ ଭଲ ଲୟ ହଲ



ଅଳସ ଦଶମ ସହଜ ଶୟନ ଦରଶନ
 କଳସ ଶକଟ ସରଳ ସମୟ ରସମୟ
 ଆସନ ରଜକ ସଳଖ ସରସ ସମତଳ
 ବସନ ଶରଣ ବୟସ ଔଷଧ ଶଶଧର

ଭଜମନ । ଧନଜନ । ରଥ ଗଡ଼ । ଓଟ ଚଡ଼ ।
 ଘରପଛ । ବରଗଛ । ହଳ ଧର । ହଳ କର ।
 ପଥର ଘର । ବଡ଼ ଜବର ।
 ପଣସ ରସ । ବଡ଼ ସରସ ।



ଝି 'ଆ' କାର ଯୋଗ

କ + ଆ = କା

ଖ + ଆ = ଖା

ଗା ଗା ଗା ଛା ଗା ଝା ଗା ଠା ଗା ଢା ଖା ଗା ଆ ବା
 ଧା ନା ପା ଫା ବା ଭା ମା ଯା ରା ଢା ଖା ଖା ସା ହା

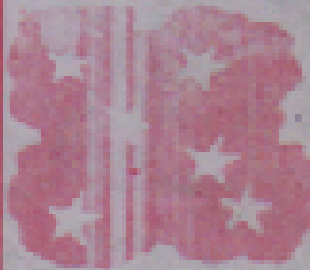


କାମ	ଜାଳ	ପଣା	ପାଳ	ରାଜା
ଖାଲ	ଝାଳ	ତାଳ	ଫାଳ	ଲାଜ
ଗାଈ	ଚାଣ	କଥା	ବାସ	ଆଶା
ସାସ	ମଠା	ଦାନ	ସରା	ଭାଷା
ଚାଷ	ତାଳ	ଧାନ	ମାଛ	ସାପ
ଛାତ	ଜାଳ	ନାଶ	ଯାତ	ଛାତ

କାମନା ସାହସ କମାର ଉପବାସ
 ବାସନା ସମାନ ବରଡ଼ା ଅବକାଶ
 ସାଧନା ସକାଳ ତାମରା ଶୈରାବତ
 ଯାତନା ଶାସନ ପାକଳା ନାରାୟଣ
 ପାଷାଣ ସରଳା କଲରା ନାଗସାପ



ପାଠ ପଢ଼ । ନଖ କାଟ । କାମା ମପା ରଖ ।
 ବାପା ଭାଇ କଥା ମାନ । ଚତୁରା ଭାତ ଖାଅ ।



ସାତ ବାର । ପକା ଗାର । ବାର ମାସ । କର ଚାଷ ।
 ଚାରାଭରା ଆକାଶ । ଗଛଥରା ବତାସ ।
 ଚାଷକର, ଧାନ କାଟ । ଚାଲ ଭାର ଭଲ ବାଟ ।
 ମନ ଭଗାଇ ପାଠ ପଢ଼ । ସଦା ଅଳସ ବାଟ ଛାଡ଼ ।

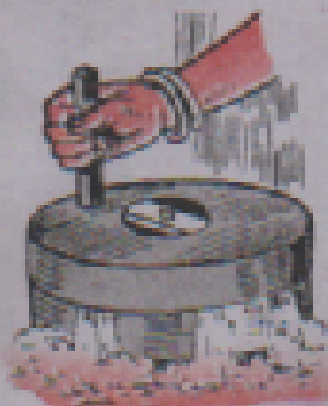
କା = କ୍ୱା । ଖା = ଗ୍ୱା । ଗା = ଗ୍ୱା । ଝା = ଝ୍ୱା (ଝେଝେଝେ ଅକ୍ଷର ଏପରି ଲେଖାଯାଏ)

ହୁସ୍ତୁ 'ଇ'କାର ଯୋଗ

କ + ଇ = କି

ଖ + ଇ = ଖି(ସ୍ତ)

କି ଖି ଚି ଛି ଜି ଝି ଟି ଠି ଡି ଢି ଶି ଚି ଥି ଦି
 ଯି ନି ପି ଫି ବି ଭି ମି ଯି ରି ଲି ଶି ଷି ସି ହି



ଚକି	ଜିଆ	ମଣି	ପିତା	ଲିପି
ଆଖି	ମଝି	କାଚି	ଫିତା	ନିଶି
ଗିରି	ମାଚି	ଚିଥି	ବିଷ	ରଖି
ଘିଅ	ଠିକା	ଦିବା	ଭିଡ଼	ସିଝା
ମାଛି	ଭିରା	ଶନି	ହରି	ଅରି

ଶିଶିର	ମିଳନ	ଅଚିଥି	ଅଚିଷର
ଅଶନି	ବଡ଼ିମା	ମହିଷ	ପରିଚର
ହରିଣ	ଦିବସ	ବିଷମ	ଅରିକାଷ
ବିଚାର	ବାଳିକା	ବଧୂର	ଇଚିହାସ



ହରିଣ ନ ଦିଏ ଧରା । ଦଉଡ଼ନା ବଡ଼ ଖରା ।
 ଛବିବହି କିଣି ଆଣ । ଭଲ ପାଣି କର ପାନ ।



ଅରଣା ମହିଷ ରହିଛି ଅନାର ।
 ମହିଷର ପାଖ ନ ଯାଅ ବନାର ।
 ରାତି ପାହିଲାଣି ରାବର କାଉ ।
 ଉଠ ଉଠ ମଠ ନ କର ଆଉ ।



କି = କ । ଚି = ଚ । ଦି = ଦ । ଶି = ଶ୍ତ । ଥି = ଥୁ । ଯି = ଧୁ ।
 (ଦେହେଳ ଅକ୍ଷର ଏହିପରି ଲେଖାଯାଏ)

ଦୀର୍ଘ 'ଇ' କାର ଯୋଗ

କ + ଇ = କୀ

ଖ + ଇ = ଖୀ

କୀ ଖୀ ଚୀ ଛୀ ଜୀ ଝୀ ଟୀ ଠୀ ଡୀ ଢୀ ଣୀ ତୀ ଥୀ ଦୀ
ଧୀ ନୀ ପୀ ଫୀ ବୀ ଗୀ ମୀ ଯୀ ରୀ କୀ ଶୀ ଷୀ ସୀ ହୀ



ବୀଣା ବୀର ବୀଣୀ ନୀରୀ ଶୀତ
ଗୀତ ରୀତି ଦୀନ ଧନୀ ମୀନ
ତୀର ହୀନ ଦୀପ ଧୀର କୀଟ
ଲୀନ ବୀଜ ଲୀଳା ଉୀତ ସୀମା
ନୀତି ସତୀ ରାଣୀ ଶଶୀ ପଣୀ
ନଦୀ ମାନୀ ନୀର ପୀଡ଼ା ସୀତା

ସମୀର ଧୀବର ରଜନୀ ସମୀରଣ
ଜନନୀ ଶୀତଳ ଧରଣୀ ମାନନୀୟ
ଭଗିନୀ ଗଭୀର ତରଣୀ ବିପରୀତ
ଶରୀର ଜୀବନ ଭଉଣୀ ରମଣୀୟ
ଯାମିନୀ ରମଣୀ କାହାଳୀ ମହାଦୀପ



ସମୀର ବହର ଧୀର । ଶୀତଳ ନଦୀର ନୀର ।
ରଜନୀ ପାହିଲା ଆସି । ଧରଣୀ ଭଠିଲା ହସି ।
କାହାଳୀ ବଜାଇ ଗାଉଡ଼ା ଗୀତ ।
ପାଠପଢ଼ି ହାତୀ ଚଢ଼ିବା ମିତ ।



ହୁସ 'ଇ' କାର ଯୋଗ

କ + ଇ = କୁ

ଖ + ଇ = ଖୁ

କୁ କୁ କୁ କୁ କୁ କୁ କୁ କୁ କୁ କୁ କୁ କୁ କୁ କୁ କୁ
 କୁ କୁ କୁ କୁ କୁ କୁ କୁ କୁ କୁ କୁ କୁ କୁ କୁ କୁ

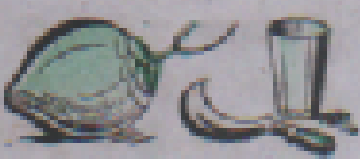


ଶିଶୁ	ମୁନି	ତରୁ	ରତୁ	ଧରୁ
ସରୁ	ଲଗୁ	ରୁଟି	ବାହୁ	ତରୁ
ମୁଖ	ଯତୁ	ଶୁଟି	କୁଳ	ଶୁଣ
ସୁଖ	ସାଧୁ	ଶୁଭ	ସୁନା	କୁଶ
ପୁର	ସୁଧା	ଭୀରୁ	କୁଢ଼ୀ	କୁଷ
ସୁର	ପଶୁ	ଚାରୁ	ବିଧୁ	ବାୟୁ

କୁକୁର	ଆକୁଳ	ଯୁବକ	ପୁଲଗଛ
ପୁଲିନ	ମୁକୁଳ	ପୁରୁଷ	ଶୁଭଦିନ
ଅସୁର	କୁସୁମ	କୁଶଳ	କୁତାଶନ
ସୁଜନ	କୁଳୀନ	ମଧୁର	ସମୁଦାୟ
ଚାତୁରୀ	ସୁଖୀଳ	ମୁରଲୀ	ନିରୁପାୟ



ବିଲୁଆ ବଡ଼ ତରୁର । ପଲକ ବଡ଼ ମଧୁର ।
 ବରକ ପୁଲର ବାସ । ତହତର ତର ପାଶ ।
 ସକାକୁ ଭଠି ମୁଖ ଧୁଅ । ମିଛ ନ କହି ସତ କୁହ ।

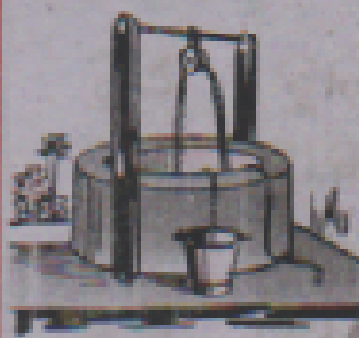


କ୍ଷମା 'କ' କାର ଯୋଗ

କ + କ = କୁ

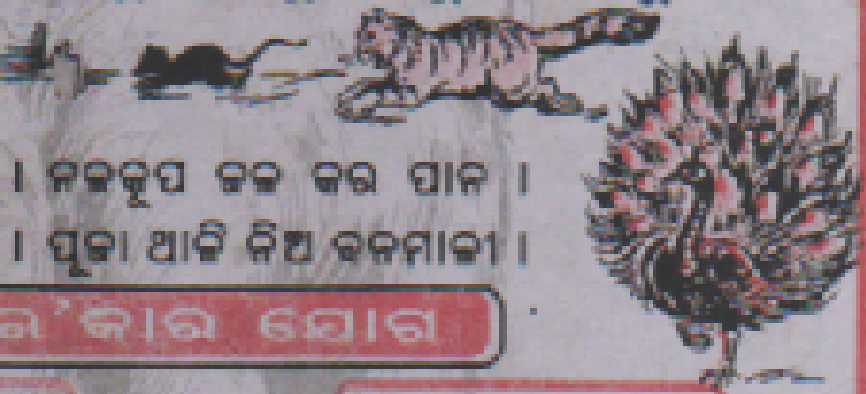
ଖ + ଋ = ଣୁ

କୂ କୂ କୁ କୁ କୁ କୁ କୁ କୁ କୁ କୁ କୁ କୁ କୁ କୁ କୁ
 ଧୁ କୁ ପୁ ପୁ କୁ କୁ ମୁ ପୁ କୁ କୁ ଣୁ ଣୁ ପୁ କୁ



କୂପ ମୂଳ ଶୂଳ ମୁଷିକ ନିରୂପଣ
 ରୂପ ଧୂଳି ମୂଳ ମୟୂର ଅପରୂପ
 ଧୂପ ସୂଅ କୁମି ଦୂତନ ଅନୁକୂଳ
 କୂତ ପୂଜା ଧୂମ କୁଷଣ ସୁତାହାଟ

ଅଇଲାଣି ବିଲାଇ
 ମୁଷା ଯିବ ପଳାଇ ।



ଦୂପୁର ବାଜର ରୁଣଝୁଣ । ନକକୁପ କକ କର ପାନ ।
 ମୟୂର ନାଚର ଭବିତଭି । ପୂଜା ଥାବି ନିଅ ବନମାଳୀ ।

କ୍ଷମା 'କ' କାର ଯୋଗ

କ + କ = କୁ

ଖ + ଋ = ଣୁ

କୂ କୂ କୁ କୁ କୁ କୁ କୁ କୁ କୁ କୁ କୁ କୁ କୁ କୁ
 ଧୁ କୁ ପୁ ପୁ କୁ କୁ ମୁ ପୁ କୁ କୁ ଣୁ ଣୁ ପୁ କୁ



କୂଣ ଘୂତ କୂପତି କୂଷଭାଦୁ
 ମୂଗ କୂଥା ପୂଥକୀ କୂଷିକାରୀ
 କୂଷ କୂଷା ଶୂଗାଳ ଜହୁଗୁହ
 ଗୁହ କୂଷି କୂଷକ ଅଧୁକୂତ

ବିନରାଟି କୂଷି କର କୂଷକ । ପାଦୁଅଟି ଏହି ଜଗତ ଯାକ ।
 ଶୂଗାଳ ବିଚାର କୂଥା ନ କର । ଗୁହ ବିବାଦକୁ ବକ କାହାର ।
 ମୂଗ କୂଣ ଖାଇ ଦୁଇଇ ବନ । ବାଘ ବିନାଶଇ ତା'ର ଜୀବନ ।



ସଂକୀର୍ତ୍ତ ଯୋଗ

କ + ଯ = କ୍ୟ

ଖ + ଯ = କ୍ଷ

କେ କେ କେ କେ କେ କେ କେ କେ କେ କେ କେ କେ କେ କେ କେ କେ କେ
 ଧେ କେ କେ କେ କେ କେ କେ କେ କେ କେ କେ କେ କେ କେ କେ କେ କେ କେ

କେକ	କେଖ	କେଶି	କେବା	ଆକେଶ
କେଶ	କେଖ	କେଶ	କେନା	କିକେଶ
କେଶ	ଲେଖା	କେଶୁ	କେତୁ	ନିକେଧ
କେକ	ଲେଖ	କେଶୁ	କେବା	ଗକେଶ
କେଶା	କେଶୀ	କେତୁ	ଧେତୁ	କିକେଶ



କେକି କୁଆଡ଼ିକି କେଶ । କେଖ କୁଆଡ଼ିକି ରଖ ।
 କେକେ କେଖାଅ ଅଖ । ପାକକା କେକେ କେଖ ।
 କେଶା ପକାରେ କିଅ ନନ । କେବା ନ କର ଶିଶୁଗଣ ।
 କେକା କର ହେ ପକା ସାରି । କେଶୁବ ଆସ କୁଆଡ଼ାରି ।

ସଂକୀର୍ତ୍ତ ଯୋଗ

କ + ଶ = କ୍ଷ

ଖ + ଶ = କ୍ଷ

କେ କେ କେ କେ କେ କେ କେ କେ କେ କେ କେ କେ କେ କେ କେ କେ କେ
 କେ କେ କେ କେ କେ କେ କେ କେ କେ କେ କେ କେ କେ କେ କେ କେ କେ

କେକ	କେଶ	କେବ	କେକାସ	କେଶାଖ
କେବ	କେନ	କେଧ	କେଶବ	କେବାକ
କେକ	କେର	କେବ	କେକତ	କେନିକ



କେଶାଖ ନାସେ ବଡ଼ ଖରା । ଅତି ତପତ ହୁଏ ଧରା ।
 ବଡ଼ ହେଲେ ଆମେ କେନିକ ହେବା । କେଶ ବାଣି ଶାଣି ଜାବନ ଦେବା ।
 କେଶବ ବାବୁ ବଣିବା ପଣ । ବଡ଼ ବହି ପଦା ରଖିବା ଗଣ ।



'ଓ'କାର ଯୋଗ

$$କ + ଓ = କୋ$$

$$ଖ + ଓ = ଖୋ$$

କୋ କୋ କୋ କୋ କୋ କୋ କୋ କୋ କୋ କୋ କୋ କୋ କୋ କୋ
 ଖୋ ଖୋ ଖୋ ଖୋ ଖୋ ଖୋ ଖୋ ଖୋ ଖୋ ଖୋ ଖୋ ଖୋ ଖୋ ଖୋ
 ଘୋର ଘୋର ଘୋମ ଘୋଚନ ସହୋଦର
 ଘୋଡ଼ା ଘୋକ ଘୋମ ଘୋଚନ ପୁରୋହିତ
 ଘୋଷ ଘୋକ ଘୋପ କପୋତ ପରିଶୋଧ
 ଘୋର ଘୋଗ ଘୋଗ ଘୋକୁଳ ପରିତୋଷ



ମଧୁର ବିନୟ ବଚନ, କହି ତୋଷିବ ଜନମନ ।

ଗୋରାପ ଦୁର ବଡ଼ ଭରଜ

ଆସହେ ତୋଟିବା ହୋଇଣ ମେଳ ।

ନ କର ଘୋଷ ନ ଧର ଦୋଷ

ଭାଇ ଭଉଣୀଏ ଖେଳିବା ଆସ ।



'ଐ'କାର ଯୋଗ

$$କ + ଐ = କୌ$$

$$ଖ + ଐ = ଖୌ$$

କୌ କୌ କୌ କୌ କୌ କୌ କୌ କୌ କୌ କୌ କୌ କୌ କୌ କୌ
 ଖୌ ଖୌ ଖୌ ଖୌ ଖୌ ଖୌ ଖୌ ଖୌ ଖୌ ଖୌ ଖୌ ଖୌ ଖୌ ଖୌ
 କୌର କୌତ କୌରବ କୌପାନ ପୌଷମାସ
 କୌଧ କୌକା କୌରଭ କୌଶଳ କୌମରାଜ
 କୌତ କୌହ କୌତୁକ କୌବନ ମୌନାବତୀ
 କୌଣୀ କୌଲ କୌତୁକ ପୌରୁଷ କୌତାଗର



କୌରହରି

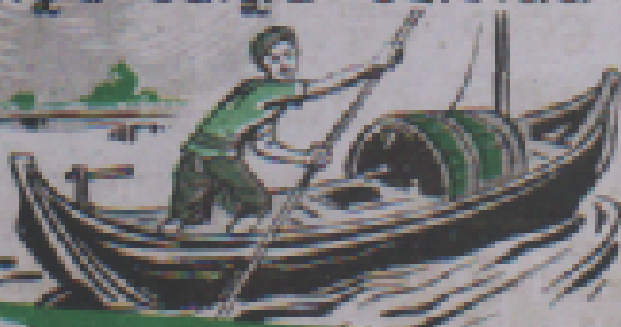
କୌକା ବାହୁଛି କୋର କରି ।

କୌରୀ ଦେଉ

କୌତୁକ ନେଲା ଅଠର ଗାଈ ।

କୌଧ ଗଡ଼

କୌଶଳ କରି ଘୋଡ଼ାରେ ଚଡ଼ ।



ବିବିଧ ପାଠ

ଶିଖା କୃପା ହାନି ଯୁଥ ସୁଖୀ
 ଘୃଣା ସୀମା ରାଶି କାଶୀ ମଶା
 ଶୋଭା ଆକୃତି ବୟାଳୁ ଏକାକୀ ପିପାସୀ
 କୋକିଳ ଶୋଭଣ ମୋହିନୀ ମେଧାବୀ ନିଷେଧ



ବରଗଛ ଯୁଇଫୁଲ କୈଳାସ ଗିରି
 ଧଳାଗାଈ ନଦୀକୂଳ କାଉକୋଇଲି
 ବୁଢ଼ାହାତୀ ମିଠାବେଲ ସୋରିଷ ଗଛ
 କଳାଘୋଡ଼ା ଧଳାବୃଷ ବଡ଼ କୌତୁକ

ସକାଳ ହେଲାଣି । ଉଠ, ଗୁଣ ଧୁଅ । ଶୀତଳ ପବନ ବହୁଅଛି ।
 ବାହାରେ ଚିତ୍ତିଏ ବୁଲିଆସ । ବଗିଚାରେ କେତେ ଫୁଲ ଫୁଟିଅଛି । ଆହା ! ଫୁଲ
 କିପରି ବାସୁଅଛି । କାଉ ବୋବାଇଅଛି । ଘରଚଟିଆ ଏଠାରୁ
 ଭଞ୍ଜି ସେଠାରେ ବସୁଅଛି । କଳକପାଟି ଗଛ ଉପରେ ବସି
 ରାବୁଅଛି । ବୁ ବୁ କୋଇଲି ଡାକୁଅଛି । ଆସ, ବହି ଘେନି
 ପାଠଶାଳାକୁ ଯିବା । ସେଠାରେ ମନ ବେଲ ପାଠ ପଢ଼ିବା ।
 ସୁରୁକ ଆଦେଶ ମାନିବା ।



ବେଳ ବୁଢ଼ିଲାଣି । ପାଠଶାଳା ଛୁଟି ହେଲାଣି । ଘରକୁ ଯିବା ବାଲ ।
 ଘରେ ବହି ଥୋଇଦେଇ 'ମା' ଯାହା ଖାଇବାକୁ ଦେବେ ତାହା ଖାଇବା ।
 ଖାଇସାରି କୁଟକାଟି ଖେଳିବା । ଖେଳି ସାରିଲେ ବାପା ଯାହା କହିବେ ତାହା
 କରିବା । ଦିନ ବେଳେ ଯାହା ପଢ଼ିଥିବା ଭାଗରେ ତାହାକୁ ଆଉଥରେ
 ପଢ଼ିବା । ପଢ଼ିସାରି ଭାତ ଖାଇ ଶୋଇବା । ରେବତୀର ଘରେ ଭୋଇ ବାସୁଅଛି ।
 କୈଳାସର ଭଉଣୀ ଗୌରୀ ବହି ପଢୁଅଛି ।



ଗାଈ ବାହୁରୀ ଆସ ଆସ । ଖାଇବ ପରା ବୁଦ୍ଧ ଘାସ ।
 ମୋର ପାଖରେ ହୁଅ ଶିଫା । ଖାଇବ ଯେବେ ଘାସଟିକା ।
 ଆରେ ମୋର ପୁଷି, ଖା'ରେ ଯେତେ ଖୁସି, ବୁଧ ଭାତ ମିଠା,
 ଖାଇବୁ ସି ପିଠା । ମୋ ପାଖରେ ବସି, ଖା'ରେ ମୋର ପୁଷି ।



ଝ

‘ଂ’ ଅନୁସାର ଯୋଗ

ଅ+ଂ=ଅଂ

କ+ଂ=କଂ

ମା+ଂ=ମାଂ

ସି+ଂ=ସିଂ



କଂସ	ହିଂସା	ସଂସାର	ଦଂଶନ
ବଂଶ	ଅଂଶୁ	କିଂଶୁକ	ସଂବାଦ
ଅଂଶ	ମାଂସ	ସଂଶୟ	ବିଂଶତି
ସିଂହ	ବଂଶୀ	ମାମାଂସା	ସଂହତି

ହଂସ ଷ୍ଟେସୁସି ନଦୀନାରେ । ବଂଶୀ ବାହୁଡ଼ି ନଦୀତୀରେ

ସିଂହ ଉଡ଼େ ବଣରେ

ହଂସ ଉଡ଼େ ଜଳରେ

ହିଂସା ବଳେ ଅପର ଛୋଟେ ମିତ୍ରେ ଉଚ୍ଚନା ପକରେ ।



ବଂଶୀ ବାଜେ ମଧୁର

ସଂସାରଣା ଅସାର

ମନରେ ଯଦି ସଂଶୟ ଥାଏ ଆହୁରି ଥରେ ବିଚାର ।



ଝ

‘ଃ’ ବିସର୍ଗ ଯୋଗ

ଆ+ଃ=ଆଃ

କ+ଃ=କଃ

ଜି+ଃ=ଜିଃ

ଦୁ+ଃ=ଦୁଃ



ଦୁଃଖ	ଦୁଃଖିତ	ଦୁଃସାହସ
ଜିଃଜିଃ	ଜିଃଶେଷ	ଦୁଃସମୟ
ଦୁଃଖୀ	ଜିଃସହାୟ	ଜିଃସଂଶୟ

ସୁଖ ପରେ ଦୁଃଖ ଦୁଃଖ ପରେ ସୁଖ

ଭାଗିନି ସଦା ଏ ସଂସାରେ ।

ଦୁଃସମୟେ କେବେ ଦୁଃଖିତ ନ ହୋଇ

ହରି ଅପରକୁ ହସାରେ ।

ଝ

‘ଝ’ ଚନ୍ଦ୍ରବିନ୍ଦୁ ଯୋଗ

ଉ + ‘ଝ’ = ଊଁ

କ + ‘ଝ’ = କଁ

ଗା + ‘ଝ’ = ଗାଁ

ନିଆଁ
ନାହିଁ
ମାମୁଁ

ପାଉଁଶ
ଭଉଁରି
ଚଉଁରୀ

କଅଁଳାପିଲା
ଯାଆଁଳାଭାଇ
କଳାଚଅଁର



ଚକା ଚକା ଭଉଁରି । ମାମୁଁ ଘର ଚଉଁରୀ ।
ମାମୁଁ ମାଡ଼ ଖାଇଲି । ଭୂଇଁରେ ମୁଁ ଖୋଇଲି ।
ମାଉଁ ମୋତେ ଧରଲେ । ଦୁଧ ଭାତ ଖୋଇଲେ ।
ଭଲପିଲା ମୁହିଁରେ । ମୋ ପରି କେ ନାହିଁରେ ।

‘ଞ୍’ ହଳଚ୍ଚ ଯୋଗ

କ୍

ଖ୍

ଗ୍

ଘ୍

ଙ୍

ଚ୍

ଛ୍

କ୍ଷତ୍
ଚିତ୍

କ୍ଷତ୍
ଶରତ୍

ହଠାତ୍
କଗତ୍

ଚକ୍ଚକ୍
ଚକ୍ଚକ୍

ଚକ୍ ଚକ୍ ଚକ୍ ଚିତ୍ତୁଳି ମାରେ
ବହେ ଶୀତଳ ବାଆ ।

ଧୋବ ପତ୍ ପତ୍ ବଗ ବଗୁଳୀ
ଆକାଶେ ଭଡ଼ି ଯା ।

ହ. ହ. ହ, ବାବିଲି ମୁହିଁ
କୋଡ଼ି ଆସିବୁ ବୁକୁର ବୁହି ।
ଆଇଁସି ଦେବିରେ ବେହ ବୋହର,
ଖାଇବାକୁ ଦେବି ଭାତ ମୋହର ।
ମୋ କଥା ମାନିବୁ ଜାଣଇ ମୁହିଁ ।
ଯେଣେ ଯିବି ମୁହିଁ ଯିବୁରେ ବୁହି ।





'ଉ' ଫଳା (ଉ=୩)

କ+ଉ=କ୩

ଖ+ଉ=ଖ୩

ଗ୩ ଘ୩ ଚ୩ ଛ୩ ଜ୩ ଝ୩ ଟ୩ ଠ୩ ଡ୩ ଢ୩ ଢ୩ ଥ୩ ଦ୩ ଧ୩ ନ୩

ସଭ୩ ବିଦ୍ୟା ଶଯ୍ୟା ଆଳସ୍ୟ ସୌଭାଗ୍ୟ
ମୁଖ୍ୟ ମୃତ୍ୟୁ ବୈଦ୍ୟ ଅସଂଖ୍ୟ ବ୍ୟବସାୟ
ନିତ୍ୟ ମୂଲ୍ୟ ଭୃତ୍ୟ ସାହାଯ୍ୟ ଆବଶ୍ୟକ
ଶସ୍ୟ ନ୍ୟାୟ ଖ୍ୟାତି ସାମାନ୍ୟ ମିଥ୍ୟାବାଦୀ



ମିଥ୍ୟାକୁ ପାପ ବୋଲି ଜାଣି । କହିବ ସତା ସତ୍ୟ ବାଣୀ ।
ବିଦ୍ୟା ଅଟଇ ମହାଧନ । ଆଳସ୍ୟ ଦୁଃଖର କାରଣ ।



'ଋ' ଫଳା (ଋ=୨)

କ+ଋ=କୃ

ଖ+ଋ=ଖୃ

ଗୃ ଘୃ ଛୃ ଜୃ ଝୃ ଟୃ ଠୃ ଡୃ ଢୃ ଥୃ ଦୃ ଧୃ ନୃ



କୃ ଶୀଘ୍ର କୃତ୍ୱା ବିଶ୍ରାମ ପରିଶ୍ରମ
ବୃ ପ୍ରିୟ ଗୃଧ୍ର ପ୍ରଶଂସା ପ୍ରଜାପତି
ଶ୍ରମ ଗ୍ରାମ ହୃଦ ସମୃଦ୍ଧ ନବୀସ୍ତୋତ
ନିନ୍ଦା ଭ୍ରାତା ଚିତ୍ର ସହସ୍ର ତାମ୍ରପାତ୍ର

ପ୍ରଜାପତିଟି ହରଷରେ । ବସିଛି ପୁଲର ଉପରେ ।
ପରିଶ୍ରମ କର ପ୍ରତି ବିବସ । କଦାଚ ନ ହୁଅ ଆଳସ୍ୟବଶ ।
ଖେଳବେଳେ ଖେଳ ପଢ଼ାବେଳେ ପାଠ
ପଢ଼ିବାରେ ମନ ଦିଅ ।
ମିଠା କଥା କହି ମନ ମୋହିନେଲେ
ଜଗତରେ ହେବ ପ୍ରିୟ ।



ଝଟ

କ ପଳା (କ=) । ଲ ପଳା (ଲ=)

କ+କ=କୁ

ଖ+କ=ଖୁ

ଘ+ଲ=ଘୁ

ଲ+ଲ=ଲୁ

ଶୁକୁ ମୁନ ଶ୍ଳୋକ ଅଶ୍ଳୀଳ ଭଲୁକ
ଅମ୍ଳ ଗୁନି କ୍ଳେଶ ପ୍ଳାବନ ଭଲ୍ଲସ
କୁବ ଶ୍ଳାଘ୍ୟ ଶ୍ଳେଷ ଆପ୍ତତ ପଲୁବ



ଭଲୁକ ପାଖକୁ ନ ଯାଅ ବାବୁ । ଚାଟି ଖାଇଦେବ ମାଲିଘ ସବୁ ।
କାହାରିକୁ କ୍ଳେଶ ନ ଦିଅ କେବେ । ସଂସାରେ ପ୍ରଶଂସା ଭରିବ ତେବେ ।
ପ୍ରଥମ ଆତ୍ମଦେ ଗାଢ଼ି ଗାତ । ମୁଁ ଗାଢ଼ି ମିଶି ତାହା ସହିତ ।

ଝଟ

(ଝ) ବ ପଳା (ବ=)

କ+ବ=କୁ

ଖ+ବ=ଖୁ

କ୍ଷୁ
ପକ୍ଷୁ କ୍ଷାଳା ଧ୍ୱଂସ କ୍ଷାମୀ ରାଜକ୍ଷୁ ତପସ୍ୱୀ
କ୍ଷୁର କ୍ଷାର ସାଧୁ କ୍ଷାଦ ଭକ୍ଷୁର ଗହ୍ୱର
କ୍ଷୁଳ କ୍ଷାସ କ୍ଷର ପୃଥ୍ୱୀ କ୍ଷରାବ ଆହ୍ୱାନ
କ୍ଷୁଧ ଧୂନି କ୍ଷୀପ କ୍ଷିହ୍ୱା ଆଶ୍ୱିନ ବିଦ୍ୱାନ



କ୍ଷୁରକୁ ଖିଷଧ କ୍ଷାକକୁ ମହୁ । ଖଟାଶୁଆ ବାଗ ପଛକୁ ଥାଉ ।
କ୍ଷାର କ୍ଷାର ବୁଦ୍ଧି ମାଗଇ ଦୁଃଖୀ । ବିଷ ପାଉଲେ ସେ ହୁଅଇ ସୁଖୀ ।
ଅଶ୍ୱତୀଏ ଦେଖ ହୋଇଛି ଠିଆ । ମୁହଁରେ ଲାଗିଛି ଲଗାମ ଦୂଆ ।

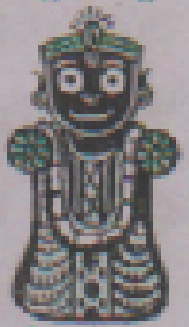
ଝଞ୍

'ନ' ପଞ୍ଜା (ନ = -)

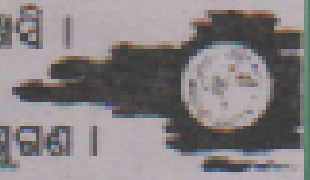
କ+ନ=କୁ

ଖ+ନ=ଖୁ

କ୍ଷୁ	କ୍ଷୁ	କ୍ଷୁ	କ୍ଷୁ	କ୍ଷୁ(କ)	କ୍ଷୁ	କ୍ଷୁ	କ୍ଷୁ	କ୍ଷୁ	କ୍ଷୁ	କ୍ଷୁ	କ୍ଷୁ	କ୍ଷୁ
ଲକ୍ଷୁ	କ୍ଷୁ	କ୍ଷୁ(କ)	କ୍ଷୁ	କ୍ଷୁ	କ୍ଷୁ	କ୍ଷୁ	କ୍ଷୁ	କ୍ଷୁ	କ୍ଷୁ	କ୍ଷୁ	କ୍ଷୁ	କ୍ଷୁ
ଅକ୍ଷୁ	କ୍ଷୁ	କ୍ଷୁ(କ)	କ୍ଷୁ	କ୍ଷୁ	କ୍ଷୁ	କ୍ଷୁ	କ୍ଷୁ	କ୍ଷୁ	କ୍ଷୁ	କ୍ଷୁ	କ୍ଷୁ	କ୍ଷୁ
ବିକ୍ଷୁ	କ୍ଷୁ	କ୍ଷୁ	କ୍ଷୁ	କ୍ଷୁ	କ୍ଷୁ	କ୍ଷୁ	କ୍ଷୁ	କ୍ଷୁ	କ୍ଷୁ	କ୍ଷୁ	କ୍ଷୁ	କ୍ଷୁ
କ୍ଷୁ	କ୍ଷୁ	କ୍ଷୁ	କ୍ଷୁ	କ୍ଷୁ	କ୍ଷୁ	କ୍ଷୁ	କ୍ଷୁ	କ୍ଷୁ	କ୍ଷୁ	କ୍ଷୁ	କ୍ଷୁ	କ୍ଷୁ



ସ୍ଵାମୀ କର୍ମ ମୁହିଁ ମଧ୍ୟାହ୍ନ ବାଜେ । ଚନ୍ଦ୍ର ମୁହିଁଟିଏ ହଠିଲା ଜଳେ ।
 ଆରେ କହୁ ମାମୁଁ ଶରଦ ଶଶୀ । ମୋ କାହୁଁ ହାତରେ ପଢ଼ରେ ଖସି ।
 ଯହୁ ବଳେ ଚନ୍ଦ୍ର ମିଳେ ଏ ସାର ବଚନ
 ମନେ ରଖୁଥିବ ସଦା ଆଜେ ଶିଶୁଗଣ ।



ଝଞ୍

'ମ' ପଞ୍ଜା (ମ = -)

କ+ମ=କୁ

ଚ+ମ=କୁ(କ)

ହ+ମ=କୁ

କ୍ଷୁ	କ୍ଷୁ	କ୍ଷୁ	କ୍ଷୁ	କ୍ଷୁ	କ୍ଷୁ	କ୍ଷୁ	କ୍ଷୁ	କ୍ଷୁ	କ୍ଷୁ	କ୍ଷୁ	କ୍ଷୁ	କ୍ଷୁ
ପକୁ	କ୍ଷୁ	କ୍ଷୁ	କ୍ଷୁ(କ)	କ୍ଷୁ	କ୍ଷୁ	କ୍ଷୁ	କ୍ଷୁ	କ୍ଷୁ	କ୍ଷୁ	କ୍ଷୁ	କ୍ଷୁ	କ୍ଷୁ
ସକୁ	କ୍ଷୁ	କ୍ଷୁ	କ୍ଷୁ	କ୍ଷୁ	କ୍ଷୁ	କ୍ଷୁ	କ୍ଷୁ	କ୍ଷୁ	କ୍ଷୁ	କ୍ଷୁ	କ୍ଷୁ	କ୍ଷୁ
ଛକୁ	କ୍ଷୁ	କ୍ଷୁ	କ୍ଷୁ	କ୍ଷୁ	କ୍ଷୁ	କ୍ଷୁ	କ୍ଷୁ	କ୍ଷୁ	କ୍ଷୁ	କ୍ଷୁ	କ୍ଷୁ	କ୍ଷୁ
ଜକୁ	କ୍ଷୁ	କ୍ଷୁ	କ୍ଷୁ	କ୍ଷୁ	କ୍ଷୁ	କ୍ଷୁ	କ୍ଷୁ	କ୍ଷୁ	କ୍ଷୁ	କ୍ଷୁ	କ୍ଷୁ	କ୍ଷୁ

ସୁରୁ ବ୍ରାହ୍ମଣ ପିତାମାତା । ସର୍ବିଏ ଆମର ଦେବତା ।
 ସୁରଣ କଲେ ମଧ୍ୟେଶ୍ଵର । ଆତ୍ମା ହୋଇବ ଚତୁ ପାର ।
 ପୁଣିଅଛି ପଦ୍ମପୁଲ ସରୋବର କଳେ,
 ଆସରେ ଚୋକିବା ପଦ୍ମ ମିହିଣ ସକଳେ ।





ରେଫ ଯୋଗ (ରେଫ = ୍))

କ+ରେଫ (୍) = କ୍

ଖ+ରେଫ (୍) = ଖ୍

ଶ ଶ ଚ ଛ ଛ ଝ ଞ ଠ ଡ ଣ ଥ ଧ ଧ ଧ ଧ ଧ
 ଗ ବ ଧ ଧ ଧ ଧ ଧ ଧ ଧ ଧ ଧ ଧ ଧ ଧ
 ସ ପ ଘ ଙ ଘ ଘ ଘ ଘ ଘ ଘ ଘ ଘ ଘ
 ଦ ପ ଘ ଘ ଘ ଘ ଘ ଘ ଘ ଘ ଘ ଘ ଘ
 ତ କ ଥ ଧ ବ ଧ ଦ ଧ ଧ ଧ ଧ ଧ ଧ
 କ ଧ ବ ଧ ଧ ଧ ଧ ଧ ଧ ଧ ଧ ଧ ଧ



ନିର୍ଦୟ କର୍କଶ କଥା ମୁଖେ ନ କହିବ ।
 ମଧୁର ବଚନ କହି ସକଳେ ଚୋଷିବ ।
 ପର୍ବତ ଦେହରୁ ବର୍ଷା ବାହରେ । ବହୁର ନିର୍ଦୟ ଧାରା ଝର୍ଣ୍ଣରେ ।
 ଜାମରା ବାଲରେ ଜାମରା ବାଲ । ପର୍ବତେ ପର୍ବତେ ବୋବାଲ ଥାଲ ।

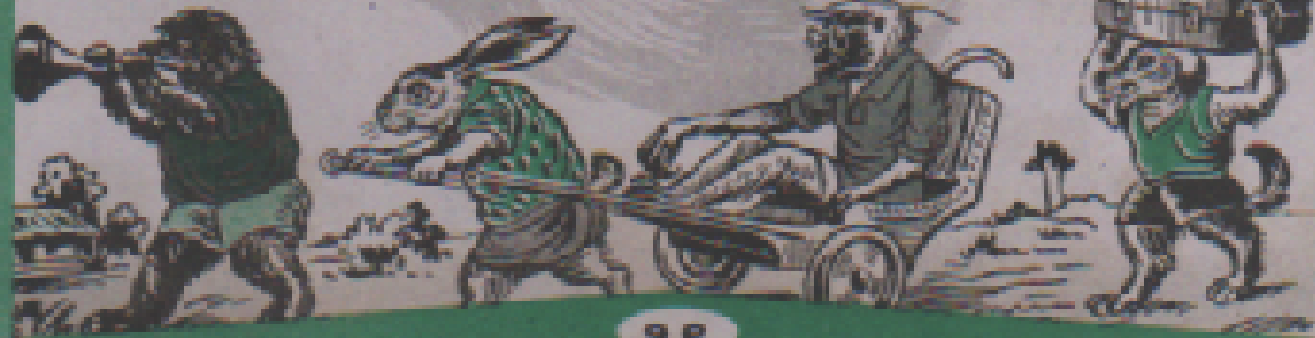


ଯୁକ୍ତାକ୍ଷର

ଡ + କ = କ୍ ପକ ଶକ୍ ଅକ୍ତର ସକେତ
 ଡ + ଖ = ଖ୍ ଶଖ୍ ପଖ୍ ଶୁଖିଲା ସଖୁଡ଼ି
 ଡ + ଘ = ଘ୍ ସଘ୍ ଲଘ୍ ସଘୀତ ଅଘୁଡ଼ି
 ଡ + ଘ = ଘ୍ ତଘ୍ ସଘ୍ ଲଘ୍ ନ ତଘିଆ

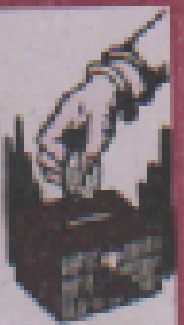


ପକଟ ଶଖ୍ ବଜାଇଣ । ରଙ୍ଗେ ତଘିଲା ଘୋରବନ ।





ଡ + ଚ = ଛ ମଞ୍ଚ ବଞ୍ଚକ କାଞ୍ଚନ ସଞ୍ଚୟ
 ଡ + ଛ = ଡ଼ ବାଞ୍ଛା ଲାଞ୍ଚନା ପିଞ୍ଚ ଚାଞ୍ଚିବା
 ଡ + ଛ = ଙ ଖଞ୍ଜ ପାଞ୍ଜ ଅଞ୍ଜଳି ପିଞ୍ଜରା
 ଡ + ଝ = ଢ ପଢ଼ା ବାଢ଼



କାଞ୍ଚନେ ବାଞ୍ଛା ନାହିଁ ମୋର । ମାଗର ପ୍ରଭୁ କୃପା ତୋର ।
 ପାଞ୍ଜି ରପରେ ଦୁଆଡ଼ ରଖ । କାଗଜ ଧରି ସଙ୍ଗାତ ଲେଖ ।
 ପଞ୍ଚାଏ ଖଞ୍ଜ ବସି ବସି । କଥା କହୁଛି ହସି ହସି ।

ଶ + ଚ = ଷ ପଞ୍ଚା କାଞ୍ଚି କଞ୍ଚକ ଝୁଞ୍ଚିଆ
 ଶ + ଚ = ଷ କଞ୍ଚ ଗଞ୍ଚି ଆଞ୍ଚୁ କୁଞ୍ଚିତ
 ଶ + ଚ = ଷ ମୁଞ୍ଚ ଇଞ୍ଚା ଚାଞ୍ଚାଳ ଗଞ୍ଚୁଷ
 ଶ + ଚ = ଷ ଶୁଞ୍ଚ ମେଞ୍ଚା ଷଞ୍ଚ



ଗଞ୍ଚି ବାଚର ଠର ଠର । ଗଞ୍ଚା ବାଚର ଚଂ ଚଂ ।
 ମେଞ୍ଚା ମୁଞ୍ଚଟି କଢ଼ ଚାଣ । ତା ମୁଞ୍ଚିଆକୁ ସାବଧାନ ।
 ଦୁଃଖୀକୁ ଦାନ ଦେବା ପାଇଁ । କୁଞ୍ଚିତ ନ ହୋଇବ କେହି ।



ନ + ଚ = ଢ ଦାଢ଼ ବିଢ଼ା ସତୋଷ
 ନ + ଧ = ଢ଼ କଢ଼ା ମଢ଼ନ ରୋମଢ଼
 ନ + ଦ = ନ୍ଦ ମନ୍ଦ ମନ୍ଦିର ସନ୍ଦେହ
 ନ + ଧ = ନ୍ଧ ଅନ୍ଧ ସନ୍ଧ୍ୟା ବନ୍ଧୁକ

ଧନ୍ୟ ଯେ ସଦା ବାଗ କରେ । ଶାନ୍ତି ସତୋଷ ଆନନ୍ଦରେ ।
 ଦରିଦ୍ର ପିନ୍ଧେ ବିଢ଼ା କଢ଼ା । ଅନ୍ଧକୁ ନ ବିଶର ପଢ଼ା ।

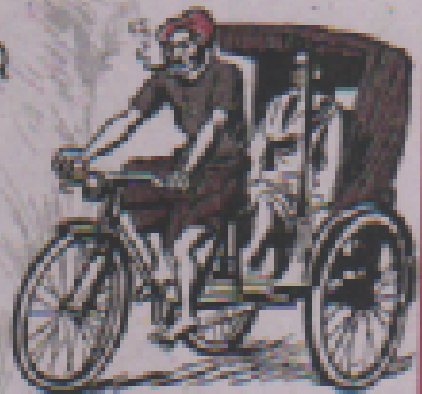




ମ + ପ = ଫ ଜଫ ସଫଳ ପିମ୍ପୁଡ଼ି
 ମ + ଫ = ଫ ଲଫ ଗୁଫା ବାଫୀ
 ମ + ବ = ମ ଆମ କମ୍ପ ସମାବ
 ମ + ଭ = ମ ରମା କୁମ୍ଭ କୁମ୍ଭୀର

ସଫଳ ଜାଳେ ସର୍ବେ ସଖା । ବିପଦେ ନ ବିଅର୍ତ୍ତି ଦେଖା ।
 ବାଫୀର ଚକ ସୁଖାଚଳ । ସୁଦାସ ଆମର ମୁକୁଳ ।
 କୁମ୍ଭୀର ବଡ଼ ଭୟଙ୍କର । ନାଶର କେତେ ନାଶୀନର ।

କ + କ = କ ଚିକଣ ଧୁକାର କୁକୁଟ
 କ + ଚ = କ ଆକ ଗ୍ରାକ୍ତର କଲେକ୍ତର
 କ + ଚ = ଚ ରଚ ଶକ୍ତି ବିରଚ
 କ + ଷ = ଷ ପଷ ଦକ୍ଷିଣ ପରୀକ୍ଷା
 କ + ସ = କ ବାକ ନକା ରିକା
 ଗ + ଗ = ଗ ଗୁରୁକ (ଗୁରୁକ)
 ଗ + ଦ = ଗ ବାସ୍ତାନ ବାସ୍ତେବୀ ବାସ୍ତରା
 ଗ + ଧ = ଗ ଦୁଗ୍ଧ ମୁଗ୍ଧ ସ୍ୱିଗ୍ଧ



କୁକୁଟ ମୁଖେ ଅଛି ଦୁକ । ମାଟି ଭିତରେ ବୁକ୍ଷମୁକ ।
 ସାଧୁର ଲକ୍ଷଣ ଲକ୍ଷ୍ମର ଇତି । ଦୁଷ୍ଟପାନ କଲେ ବଡ଼ର ଶକ୍ତି ।

ଚ + ଚ = ଚ ଉଚ ସଚା ସଚିତା | ଚ + ଚ = ଚ କଚକ ଲଜା ସଜନ
 ଚ + ଛ = ଛ ଗୁଚ ଆଛା କଚୁପ | ଚ + ଝ = ଝ କୁଚ୍ଚଟି କୁଚ୍ଚଟିକା
 ଚ + ଞ = ଞ ଯାଚ୍ଚା | ଚ + ଞ = ଞ ଯଚ୍ଚ ଆଚ୍ଚା ବିଚ୍ଚାନ

ଛାନୀ ସଜନ ସଜ ଧରି । ମନ ନିର୍ମଳ ସ୍ୱଚ୍ଚ କରି ।
 ପ୍ରଚୁକ ନାମ ଉଚ୍ଚାରଣ । କର ହେ ନରନାରୀଣଣ ।



ମ + ମ = ଋ ସମ୍ମାନ, ସମ୍ମାନନୀୟ
 ଢ + ଢ = ଢୁ ଶୁଭ, ବସନ୍ତ
 ଳ + ଳ = ଳ୍ ଉତ୍ତମ
 ଲ + ଳ = ଳ୍ ପଲ୍ଲୀ, ପାଲ୍ଲୀନ
 ଢ + ପ = ଢ୍ ଗଜ, ବଜ୍ରମା, ସଂକଳ୍ପ
 ଢ + ପ = ଢ୍ ଗୁପ୍ତ
 ଢ + ଳ = ଳ୍ ପ୍ରଗଳ୍ଭ
 ଳ + ଳ = ଳ୍ ପଲ୍ଲବ, ବଲ୍ଲଭ
 ଶ + ଚ = ଶ୍ ନିଶ୍ଚୟ, ପଞ୍ଚାଦ, ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
 ଶ + ଛ = ଶ୍ ଶିରଘୋଡ଼, ଦୁଘୋଡ଼ୀ
 ଶ + କ = ଶ୍ ଶୁଷ, ଦୁଷର, ପରିଷାର

ଷ + ଚ = ଷ୍ ଚକ୍ର, ଦୁଷ୍ଟ, ସମର୍ପଣ
 ଷ + ଠ = ଷ୍ ଷଷ୍ଠ, କନିଷ୍ଠ, ନିଷ୍ଠୁର
 ଷ + ଣ = ଷ୍ କୁଷ୍ଠ, ଦୈଷ୍ଠ୍ୟ, ସହିଷ୍ଠ
 ଷ + ପ = ଷ୍ ପୁଷ୍ପ, ନିଷାପ, ନିଷାଦନ
 ଷ + ଫ = ଷ୍ ନିଷ୍ଠକ, ନିଷ୍ଠେନ
 ସ + ଠ = ସ୍ ଚଢ଼ାର, ପୁରଢ଼ାର, ନମଢ଼ାର
 ସ + ଣ = ସ୍ ସଦନ
 ସ + ଚ = ସ୍ ଅଷ୍ଟ, ବିଷ୍ଠାର, ଅଗଷ୍ଟି
 ସ + ଧ = ସ୍ ଛକ, ଛାନ, ଛାପନ
 ସ + ପ = ସ୍ ସର୍ଗ, ପରସର
 ସ + ଫ = ସ୍ ସଠିକ, ସାଠ, ଆସାଦନ



ପାଲ୍ଲୀଗୁନ ମାସରେ ବୋଳଯାନ୍ତା । ଆଗ କାଳରେ ଲୋକେ ବସନ୍ତ
 ପିନ୍ଧୁଥିଲେ । ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦିଗରେ ଅଳ୍ପମେଘ ଉଠିଅଛି । ଶୁଷ୍କ କାଷ୍ଠ ଜାଳିବାକୁ
 ଭଲ । ଗୁରୁଜନମାନଙ୍କୁ ନମସ୍କାର କର । କେତେକ ବୃକ୍ଷ ପୁଷ୍ପବନ୍ଧ, କିନ୍ତୁ
 ନିଷ୍ଠକ । ଜଳ ଗରମ କଲେ ସେଥିରୁ ବାଷ୍ପ ବାହାରେ । ସ୍ଵଚ୍ଛିଦ ସ୍ଵରୁ ଅଟେ ।
 ତାଙ୍କ ମୁଖ ନିଷ୍ଠେଜ ବିଶୁଅଛି । ଦୟାକୁ ଲୋକେ ଦୁଃଖୀମାନଙ୍କର କଷ୍ଟ ହରଣ
 କରନ୍ତି । ବେଙ୍ଗ ଓକିତନେ ବସିଅଛି ।



କ + ଚ + ଇ = ଛୁ	ବସ୍ତ୍ର	ମ + ପ + ଇ = ମ୍ପ	ସମ୍ପ୍ରତି, ସମ୍ପ୍ରଦାନ
କ + ଷ + ଇ = କ୍ଷ	ବୀକ୍ଷ	ମ + ଭ + ଇ = ମ୍ଭ	ସମ୍ଭ୍ରମ, ସମ୍ଭ୍ରାଣ
କ + ଷ + ମ = କ୍ଷ୍ମ	ସୂକ୍ଷ୍ମ, ପକ୍ଷ୍ମା, ଲକ୍ଷ୍ମୀ	ଇ + ଚ + ଚ = ଛ୍ଚ	ଅଚ୍ଚନା, ଚଚ୍ଚା
କ + ଷ + ଯ = କ୍ଷ୍ୟ	କକ୍ଷ୍ୟା, ପାକ୍ଷ୍ୟା, ଲକ୍ଷ୍ୟା	ଇ + ଚ + ଛ = ଛ୍ଚ୍ଚ	ମୁଚ୍ଚା, ମୁଚ୍ଚନା
ଚ + ଚ + ଚ = ଚ୍ଚ	ପଚ୍ଚ	ଇ + ଶ + ଶ = ଷ୍ଷ	ସୂଷ୍ଟ, ପୂଷ୍ଟ, ବୃଷ୍ଟ
ଚ + କ + ଷ = କ୍ଷ	ଆକାକ୍ଷା	ଇ + ଚ + ଚ = ଛ୍ଚ	ଚଚ୍ଚନ, ବାଚ୍ଚି, ମୂଚ୍ଚି
କ + କ + କ = କ୍କ	କକ୍କ	ଇ + ଚ + ଚ = ଛ୍ଚ	ଚଚ୍ଚନ, ମଚ୍ଚନ
ଶ + ଚ + ଇ = ଷ୍ଚ	ପୁଷ୍ଚ	ଇ + ଚ + ଧ = ଛ୍ଧ	ଅଚ୍ଚ, ବିଚ୍ଚାଚ୍ଚିତ
ଚ + ଚ + କ = ଛ୍ଚ	ଚଚ୍ଚ, ମଚ୍ଚକ୍ଚ, ସଚ୍ଚ	ଇ + ଚ + ସ = ଷ୍ଚ	ଲଚ୍ଚନା
ଚ + ଚ + ଇ = ଛ୍ଚ	ପୁଚ୍ଚ	ଇ + ଚ + ଇ = ଛ୍ଚ	ପାଚ୍ଚ
ଚ + ମ + ଇ = ଷ୍ଚମ୍	ମାଚ୍ଚାଶ୍ଚ୍ୟ, ବୈଚ୍ଚାଶ୍ଚ୍ୟ	ଇ + ଯ + ଇ = ଷ୍ଚ୍ୟ	କାଚ୍ଚ୍ୟ, ଯୈଚ୍ଚ୍ୟ, ସୂଚ୍ଚ୍ୟ
ଚ + ଶ + କ = ଷ୍ଚକ	ବେଦାଶ୍ଚକ	ଇ + ଶ + ଚ = ଷ୍ଚ୍ଚ	ପାଚ୍ଚ୍ଚ, ପାଚ୍ଚିପାଚ୍ଚ୍ଚିତ
ଚ + ଶ + ଇ = ଷ୍ଚଶ	ମଶ୍ଚ	ଷ + କ + ଇ = ଷ୍ଚକ୍	ନିଷ୍ଚ୍ଚିତ
ନ + ଚ + ଇ = ଷ୍ଚନ୍	ଅଚ୍ଚନ୍	ଷ + ଚ + ଇ = ଷ୍ଚଚ୍	ଲଚ୍ଚ, ଲାଚ୍ଚ
ନ + ଚ + ଇ = ଷ୍ଚନ୍	ଚଚ୍ଚ, ଶଚ୍ଚ, ମଶ୍ଚା	ଷ + ପ + ଇ = ଷ୍ଚପ୍	ବୁଚ୍ଚାପ୍ୟ, ନିଷ୍ଚୁଘୋଚ୍ଚନ
ନ + ଚ + କ = ଷ୍ଚକ	ଶାଚ୍ଚକ	ଷ + ଚ + ଇ = ଷ୍ଚଚ୍	ଅଚ୍ଚ, ଶାଚ୍ଚ, ବଚ୍ଚ
ନ + ଚ + ଇ = ଷ୍ଚନ୍	ଚଚ୍ଚ, ଲଚ୍ଚ, ଲଚ୍ଚିତ	ଷ + ଧ + ଇ = ଷ୍ଚଧ୍ୟ	ସ୍ତାଚ୍ଚ୍ୟ, ଗାଚ୍ଚ୍ୟ
ନ + ଚ + କ = ଷ୍ଚକ	ବୃଚ୍ଚ	ନ + ଚ + ଇ + ଇ = ଷ୍ଚ୍ୟାଚ୍ଚାଚ୍ଚା	
ନ + ଧ + ଇ = ଷ୍ଚନ୍	ଲଚ୍ଚ	ଇ + ଚ + ଚ + ଇ = ଷ୍ଚ୍ଚ୍ୟ ମଚ୍ଚ୍ୟ	
ନ + ଧ + ଇ = ଷ୍ଚନ୍	ବିଚ୍ଚ୍ୟ, ସଚ୍ଚ୍ୟ, ଚଚ୍ଚ୍ୟ	ଇ + ଚ + ଚ + ଇ = ଷ୍ଚ୍ଚ୍ୟ ବଚ୍ଚ୍ୟ	
ନ + ନ + ଇ = ଷ୍ଚନ୍	ସଚ୍ଚ୍ୟାଚ୍ଚ, ସଚ୍ଚ୍ୟାଚ୍ଚା	ଇ + ଚ + ଧ + କ = ଷ୍ଚକ୍	ଲଚ୍ଚକ୍

ଝେଁ ବୁଢ଼ିଆଣୀ ଜାଲ ବଡ଼ ସୁନ୍ଦ । ମୁଣିକର ଦଡ଼ ତାଙ୍କୁ ।
 ଉଦ୍ୟୋଗୀ ପୁରୁଷକୁ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ମିଳେ । ସେ ତୁମର ଶୁଭାକାଂକ୍ଷୀ ଅଟନ୍ତି ।
 ଶରତ୍ କାଳରେ ଚନ୍ଦ୍ର ଅତିଶୟ ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ଦିଶେ । ତାହାଙ୍କର ମହତ୍ତ୍ୱ
 ବିଷୟ ଚିନ୍ତା କର । ଶୋକାର୍ତ୍ତ ଲୋକକୁ ସାବୁନା ଦିଅ । ଚନ୍ଦ୍ର, କର୍ଣ୍ଣ,
 ନାସା, ଜିହ୍ୱା, ବୃତ୍ତ ବା କର୍ଣ୍ଣ ଏହି ପାଞ୍ଚ ଭୟିୟ । ସନ୍ଧ୍ୟା ସମୟରେ
 ସନ୍ଧ୍ୟାସୀ ଧାନ କରନ୍ତି । ପିତା କନ୍ୟା ସମ୍ପ୍ରଦାନ କଲେ । ସଂସ୍କୃତ
 ଶାସ୍ତ୍ରର ଚର୍ଚ୍ଚା କର । ସେ ମୁହିଁତ ହୋଇ ଚଳେ ପଢ଼ିଗଲେ । ଆତ୍ମ
 ବସ୍ତ୍ର ପିନ୍ଧିବ ନାହିଁ । ତାଙ୍କ ପରି ସଜନ ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ । ଦକ୍ଷିଣ ପାଶ୍ଚାତ୍ରେ
 ପାଠା ହୋଇଅଛି । ସର୍ବଗୁଣର ମୂଳ ସ୍ୱାସ୍ୟ । ଅର୍ଦ୍ଧରାତ୍ର ସମୟରେ
 ମୁଁ ଲକ୍ଷ୍ମୀକୁ ଅନାଇ ନକ୍ଷତ୍ରପୂର୍ଣ୍ଣ ଆକାଶକୁ ଦେଖିଲି । ସମୟକୁ ନିଷ୍ପ୍ରୟୋଜନ
 କାର୍ଯ୍ୟରେ ନଷ୍ଟ କରିବ ନାହିଁ ।

ବିବିଧ ପାଠ

ମିଷ୍ଟକ ଦେହର ଉତ୍ତମ ଅଙ୍ଗ । ପ୍ରତି ହସ୍ତରେ ପାଞ୍ଚ ଅଙ୍ଗୁଳି ।
 ପ୍ରତି ପାଦରେ ପାଞ୍ଚ ଅଙ୍ଗୁଳି । ମନୁଷ୍ୟର ଦୁଇଟି ବାହୁ, ଦୁଇଟି ହସ୍ତ,
 ଦୁଇଟି ପାଦ, ଦୁଇଟି କର୍ଣ୍ଣ, ଦୁଇଟି ଓଷ୍ଠ ଅଛି । ନାସିକାରେ ଦୁଇଟି
 ଋକ୍ତ ଅଛି । ଭଦରରେ ପାଦପତ୍ର ଅଛି । ମଞ୍ଜଳରୁ ପାଦ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
 ସମସ୍ତ ଦେହରେ ଋକ୍ତ ପ୍ରବାହିତ ହେଇଅଛି ।

ପରମେଶ୍ୱର ତୁମକୁ ଏବଂ ଆଉସବୁ ଜୀବନୀକକୁ ସୃଷ୍ଟି କରିଅଛନ୍ତି ।
 ସେ ତୁମକୁ ଦେଖିବା ପାଇଁ ଚନ୍ଦ୍ର, ଶୁଣିବା ପାଇଁ କର୍ଣ୍ଣ, ଶ୍ୱାସିବା ପାଇଁ
 ନାସିକା, ସ୍ୱାଦ ବାରିବା ପାଇଁ ଜିହ୍ୱା, କଥା କହିବା ପାଇଁ ମୁଖ,
 ପଦାର୍ଥମାନ ଧରିବା ପାଇଁ ହସ୍ତ, ଏକ ସ୍ଥାନରୁ ଅନ୍ୟ ସ୍ଥାନକୁ ଯିବା
 ପାଇଁ ପାଦ ଦେଇଅଛନ୍ତି । ସେ ଚନ୍ଦ୍ର, ସୂର୍ଯ୍ୟ ଓ ନକ୍ଷତ୍ର ଇତ୍ୟାଦି ସୃଷ୍ଟି
 କରିଅଛନ୍ତି । ଚନ୍ଦ୍ରର ଆଲୋକକୁ ଜ୍ୟୋତ୍ସ୍ନା ବୋଲାଯାଏ । ପୃଥିବୀ
 ସୂର୍ଯ୍ୟର ଚତୁର୍ଦିଗରେ ବର୍ଷକେ ଥରେ ବୁଲେ ।





ସୁନ୍ଦର ସଂସାର

ଆକାଶ ବିଶେଷ ଚି ସୁନ୍ଦର । ଚାହାକୁ ଭରିଲେ ଉତ୍ସର ।
 ଭଞ୍ଜଳ ସୂର୍ଯ୍ୟ, ଚନ୍ଦ୍ର, ଚାନ୍ଦା । ନୀଳ ସମୁଦ୍ର, ଶ୍ୟାମ ଧରା ।
 ପର୍ବତ, ନଦୀ, ତରୁମାନ । ସୃଷ୍ଟିରେ ପ୍ରଭୁ ଭଗବାନ ।
 ନାନା ବର୍ଣ୍ଣର ଫୁଲ ଫଳ । ବୃକ୍ଷର ପରୁବ କୋମଳ ।
 ମନୁଷ୍ୟ, ପଶୁ, ପକ୍ଷୀ ଆଦି । ସବଳ ସୃଷ୍ଟିରେ ଅନାଦି ।
 ଚାକର ଆଖାରେ ପବନ । ସର୍ବତ୍ର କରେ ବିଚରଣ ।
 ଅଶ୍ୱି ଚାକର ଆବେଶରେ । ଇଲାପ, ଚେଳ ଦାନ କରେ ।
 ଉତ୍ସର ବନ୍ଧାର ସାଗର । ଚାକର ମହିମା ସୁମର ।



ପରମେଶ୍ୱର

ଯାହା ମୁଁ କରଇ, ଯାହା ମୁଁ କହଇ, ଯାହା ମୁଁ ଚିନ୍ତଇ ମନେ ।
 ଭଗବତ କର୍ମା, ପରମ-ଶଶ୍ୱର ଜାଣୁଛନ୍ତି ପ୍ରତିକ୍ଷଣେ ।
 ମୋ ପାଶେ ଅଛନ୍ତି, ବିବସ ରଚନା, ମହାପ୍ରଭୁ ପରାପୁର ।
 ଏ କଥା ସୁମରି, ହୃଦୟେ ଚାହାକୁ ପୂଜିବି ମୁଁ ନିରନ୍ତର ।



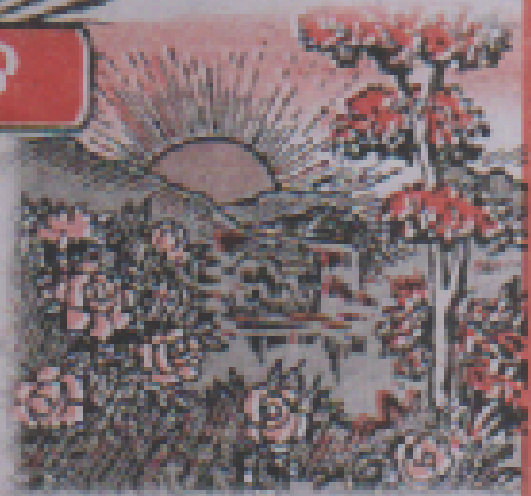
ସ୍ତବ

ଓଁ ସୁନ୍ଦର ଆହା, ଓଁ ଆନନ୍ଦମୟ, ଏହି ବିଶାଳ ସଂସାର ।
 ଧନ୍ୟ ମହାପ୍ରଭୁ, ମହିମା ତୁମର, ଅଟେ ଅନନ୍ତ ଅପାର ।
 ସୂର୍ଯ୍ୟ ଚନ୍ଦ୍ର ଚାନ୍ଦା, ତୁମର ଆଖାରେ, ବରଷନ୍ତି ଜ୍ୟୋତିଃରାଶି ।
 ତୁମରି ଦୁସୁମ, ପୁତ୍ର ପୁତ୍ରାଚରେ, ହସତ ଆନନ୍ଦେ ଭାସି ।
 ପିତା, ମାତା, ବନ୍ଧୁ, ଭାଇ, ଭଗିନୀର ହୃଦୟେ ଦେଇଛ ପ୍ରୀତି ।
 ବେଶୁ ମୁଁ ସଂସାରେ, ଭଞ୍ଜିଛି ଆନନ୍ଦେ, ସୁଖ କୁଞ୍ଜ ନିତି ନିତି ।
 ଦିଅ ଭକ୍ତି ପ୍ରଭୁ, ହୃଦୟେ ମୋହର, ବିରାଜ ନିତ୍ୟ ବହିରେ ।
 ସତ୍ୟ ପଥେ ଭଞ୍ଜି, ତୁମରି ଆଶ୍ରାରେ, ଯାଇ ମୋ ଦିନ ମହାରେ ।



ପ୍ରଭାତ

ପାହିଁଲା ଅନ୍ଧାର ରଚନୀ, ଉଠ ଉଠ ବାବଦେ ।
 ନଦୀର ପ୍ରଭାତ ସମୟ, ଏବେ ଗାଥ ପୁଲକେ ।
 ଦଶଦିଗ ଦେଖ ଉତ୍ତର, ପାଇ ରବି ବିରଣ ।
 ପୁଲ ପୁଟିଅଛି କାନନେ, ଧାରେ ବହେ ପବନ ।
 ଥିଲେ ଅବେଦନ ନିଦ୍ରାରେ, ସର୍ବେ ଧରଣୀବାସୀ ।
 ବି ମନ୍ତ୍ର ପଢ଼ିଲା ପ୍ରଭାତ, ବେଉଁ ଦେଶରୁ ଆସି ।



ନବପ୍ରାଣ ଭରି ଶରଣେ, ଜାଣି ଉଠିଲେ ସର୍ବେ ।
 ଆକାଶ ପୃଥିବୀ ପୁରିଲା, ମହା ଆନନ୍ଦ ରବେ ।
 ବିହଙ୍ଗେ ଗାଇଲେ ସଙ୍ଗାତ, ଆହା ବି ମନୋହର ।
 ସେ ଗୀତ ଶୁଣିଲେ ହୃଦୟ, ନାଟି ରଠେ ମୋହର ।
 ବିହଙ୍ଗ ସଙ୍ଗରେ ବାଜକେ, ଗାଥ ଆନନ୍ଦ ମନେ ।
 ହୃଦୟେ ସୁମରି ତରଳ-ପିତା, ସୃଷ୍ଟି କାରଣେ ।

ସନ୍ଧ୍ୟା

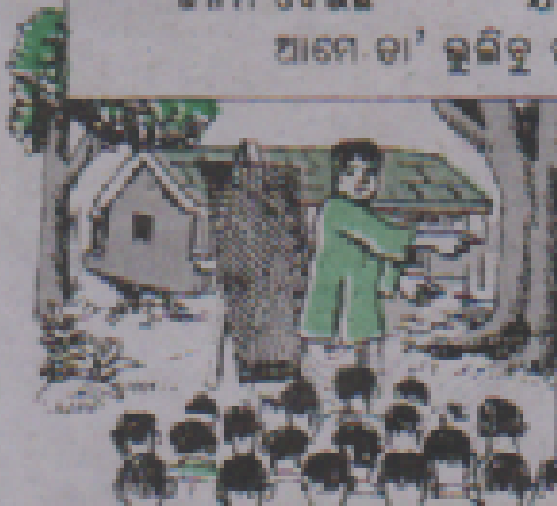
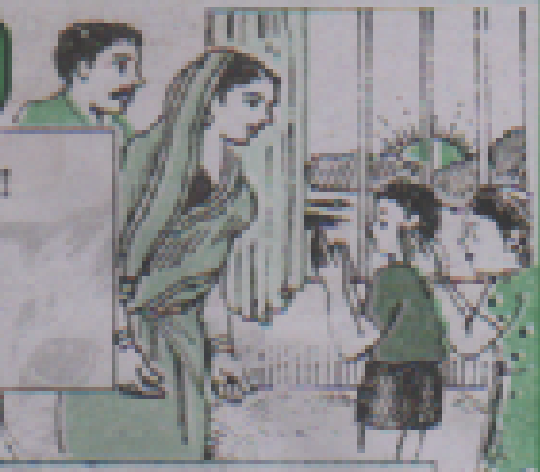
ପଶ୍ୟମ ଦିଗରେ ଦୁହଇ ରବି । ଆହା ବି ସୁନ୍ଦର ଲୋହିତ ଛବି ।
 ପଶ୍ୟମ ଆକାଶ ସିନ୍ଦୂରମୟ । ଦେଖିଲେ ପ୍ରପୁରୁ ହୁଏ ହୃଦୟ ।
 କୁମ୍ଭେ ଅନ୍ଧକାର ଆସଇ ଘୋଟି । ଭରିଲେଣି ତାରା ଘୋଟି ବି ଘୋଟି ।
 ତରା ସାରି ପକ୍ଷୀ ଆକାଶେ ଭଡ଼ି । ବସାରୁ ଆନନ୍ଦେ ଗଲେ ବାହୁଡ଼ି ।
 ହଳ ବାମ ସାରି କୃଷକମାନେ । ଫେରି ଯାଇଛନ୍ତି ଦିନାବସାନେ ।
 ବାଜକେ ଆସିଲେ ପାଠଶାଳାରୁ । ହସ ହସ ମୁଖ ଦିଶେ ସୁଚାରୁ ।
 ଲଗାଇଲେ ସଜବାସ ଘରଣୀ । ଅନ୍ଧକାରେ ଦୁଢ଼ିଗଲା ଧରଣୀ ।





କୁଳିକୁ ନାହିଁ

ଧନ୍ୟ ତୁମେ ମାତା ! ଧନ୍ୟ ତୁମେ ପିତା !
 ତୁମ ସମ ଦେହି ନାହିଁ,
 ଜନମ ଦେଇଛ ଯତନେ ପାରିଛ
 ଆମେ ତା' କୁଳିକୁ ନାହିଁ ।



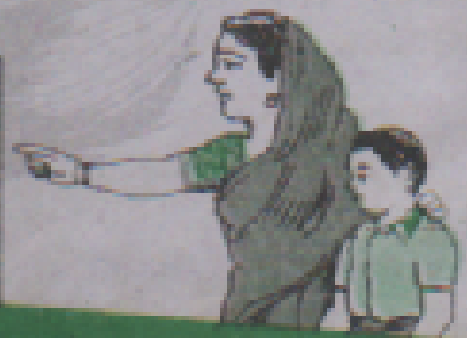
ବିଦ୍ୟା ଆମ ନିଜ ବିଦ୍ୟା ଆମ ବଡ଼
 ବିଦ୍ୟା ତ ସବୁଣି ଧନ,
 ନ କୁହିଁ ଏହାକୁ ଅକୁଣ୍ଠା ହୁଏ ଯେ
 ମୂର୍ଖ ହୁଏ ସେହି ଜାଣ ।

କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ପାଳନ କରିବୁ ଆମେରେ
 ଧନପତ୍ର ଲାଭ ପାଇଁ,
 ବାସ୍ତୁରୁଷ ପରି ଭାଗ୍ୟକୁ ଆଦରି
 ଦୁଃଖ ତ ଭୋଗିବୁ ନାହିଁ ।

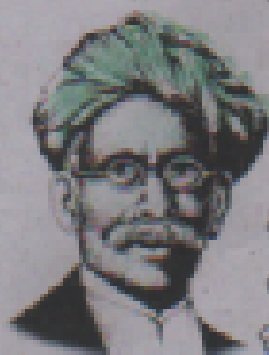


ପର ଦୁଃଖ ଦେଖି କାତର ହୋଇଲେ
 ମଣିଷରେ ହେବୁ ଗଣା,
 ପର ହିତ ଭାରି ଜୀବନ ଗେଡ଼ିରେ
 ସୁଖ ହେବ ଆମ ଜଣା ।

ସାଧୁ ସଜ୍ଜ ସଙ୍ଗେ ବାସ ଯେ କରିବୁ
 ସୁଖିଣୀ ପାଇବା ପାଇଁ,
 ଜୀନକଳଠାରୁ ଦୂରେଇ ରହିବୁ
 କୁଖିଣୀ ଭଣିବୁ ନାହିଁ ।



ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଜୀବନୀ



ଉତ୍କଳ ଶୈଳତ ମଧୁସୂଦନ ଦାସ

ମଧୁସୂଦନ ଦାସ ୧୮୪୮ ମସିହା ଅକ୍ଟୋବର ମାସ ୨୮ ତାରିଖରେ କଟକ ଜିଲ୍ଲାର ସତ୍ୟବାଦୀପୁର ଗ୍ରାମରେ ଜନ୍ମଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । ତାଙ୍କ ପିତାଙ୍କ ନାମ ଚୈଧୁରୀ ରଘୁନାଥ ଦାସ ଓ ମାତାଙ୍କ ନାମ ପାର୍ବତୀ ଦେବୀ । ପିଲାଦିନୁ ତାଙ୍କର ଉତ୍କଳ ଭବିଷ୍ୟତର ସୂଚନା ମିଳିଥିଲା ।

ସେ ଏମ୍. ଏ. ଏଚ୍ ଓଡ଼ିଶାଟି ପାସ୍ କରିବା ପରେ କଲିକତାରେ ଓଡ଼ିଶାଟି ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲେ । କଲିକତାରୁ ଆସି କଟକରେ ଓଡ଼ିଶାଟି କଲାକେତେ ଯୋଗେ ତାଙ୍କୁ 'ମଧୁବାରିଷ୍ଠ' ବୋଲି ଡାକିଲେ । ସେ ଉତ୍କଳ ଚାଳେରୀ ଏବଂ ଡ଼ିଗ୍ରୀ ଡାକକର୍ମିତାମ ନାମକ ଦୁଇଟି ଶିକ୍ଷାନୁଷ୍ଠାନ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିଥିଲେ । ଏହି କରପୁସ୍ତକର ୧୯୩୪ ମସିହା ଫେବୃଆରୀ ମାସ ୪ ତାରିଖରେ ଦେଖାଗ ହୋଇଥିଲା । ତାଟି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ସେ ଉତ୍କଳ ସମ୍ମିଳନୀରେ ଆହ୍ୱାନ ଦେଇ କହିଥିଲେ :

ଏହି ସମ୍ମିଳନୀ ତାଟି ପ୍ରାଣ ସିନ୍ଧୁ ଘୋଟି ପ୍ରାଣ ସିନ୍ଧୁ ଧରେ ।
 ଚୋର ପ୍ରାଣ ସିନ୍ଧୁ ମିଶାଇ ଦେ ରାଜ ଚେର ପଢ଼ି ସିନ୍ଧୁ ନାରେ ॥

ତାଙ୍କୁ ଉତ୍କଳ ଶୈଳତ ଭାବେ ସମସ୍ତେ ସମ୍ମାନ କରୁଥିଲେ ।

ଉତ୍କଳମଣି ପଣ୍ଡିତ ଗୋପବନ୍ଧୁ ଦାସ



ଗୋପବନ୍ଧୁ ଦାସ ୧୮୭୭ ମସିହା ଅକ୍ଟୋବର ୯ ତାରିଖରେ ପୁରୀ ଜିଲ୍ଲାର ସୁଆଖୋ ଗ୍ରାମରେ ଜନ୍ମଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । ତାଙ୍କର ପିତାଙ୍କ ନାମ ଦୈତ୍ୟାସି ଦାସ ଓ ମାତାଙ୍କ ନାମ ସୂର୍ଯ୍ୟମୟୀ ଦେବୀ । ବାଲ୍ୟକାଳରୁ ଦୁଃଖୀୟ ଦୁଃଖ ଦେଖିଲେ ତାଙ୍କ ପ୍ରାଣ କାନ୍ଦିଉଠୁଥିଲା । ପାଠପଢ଼ା ସହିତ କନସେବାରେ ସେ ମନପ୍ରାଣ ତାଟି ଦେଇଥିଲେ । ଭାରତକୁ ସ୍ୱାଧୀନ କରିବାରେ ତାଙ୍କ ଅବଦାନ ତିନି କମ୍ ନୁହେଁ । ଦେଶର ସ୍ୱାଧୀନତା ସଂଗ୍ରାମରେ ଯୋଗଦେଇ ସେ କେଶୁଥିଲେ :

ମିଶୁ ମୋର ହେଉ ଏ ଦେଶ ମାଟିରେ, ଦେଶବାସୀ ଖଣି ପାଥାକୁ ପିଠିରେ ।
 ଦେଶର ସୁରାଜ ପଥେ ଯେତେ ଡାକ୍, ଦୁନୁ ତହିଁ ପଢ଼ି ମୋର ମାଂସ ହାକ୍ ॥

ସେ ସତ୍ୟବାଦୀଠାରେ ୧୯୦୯ ମସିହାରେ ସତ୍ୟବାଦୀ ବନବିଦ୍ୟାଳୟ ସ୍ଥାପନ କରିଥିଲେ । ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଦୈନିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ର 'ସମାଜ' ତାଙ୍କଦ୍ୱାରା ପ୍ରଥମେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଥିଲା । କନମାନସରେ ସେ ଉତ୍କଳମଣି ଭାବେ ପରିଚିତ ଥିଲେ । ୧୯୨୮ ମସିହା ଜୁନ୍ ମାସ ୧୭ ତାରିଖରେ ଏହି ମହାକୁ ଦେଶସେବକ ପରଲୋକ ଗମନ କରିଥିଲେ ।

ମହାତ୍ମା ଗାନ୍ଧି



ମହାତ୍ମା ଗାନ୍ଧି ୧୮୬୯ ମସିହା ଅକ୍ଟୋବର ମାସ ୨ ତାରିଖରେ ପୁରୁଭାଟର ପୋରବନ୍ଦରଠାରେ ଜନ୍ମଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । ମୋହନ ଦାସ କରମ ଦାସ ଗାନ୍ଧି ଥିଲା ତାଙ୍କର ପୁରା ନାମ । ତାଙ୍କର ବାପାଙ୍କର ନାମ ଥିଲା କରମ ଦାସ ଗାନ୍ଧି ଓ ଭୋବେ ତାଙ୍କୁ ଭାବୀ ଗାନ୍ଧି ବୋଲି କାହୁଁଥିଲେ । ମୋହନ ଦାସଙ୍କର ମା'ଙ୍କର ନାମ ଥିଲା ପୁରୁଣି ବାଉ । ସତ୍ୟ କହିବା ମହାତ୍ମା ଗାନ୍ଧିଙ୍କ ଜୀବନର ମୂଳ ଗୁଣ୍ୟ ଥିଲା । ସେହି ସତ୍ୟ ଓ ଅହିଂସାକୁ ତାଙ୍କର ଜୀବନର ଏକ ଅଙ୍ଗ ରୂପେ ଧରି ଇଂରେଜ ସରକାରଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଭାରତକୁ ସ୍ୱାଧୀନ କରିବା ପାଇଁ ସେ ଲଢ଼ିଥିଲେ । ଏହାଦ୍ୱାରା ତାଙ୍କୁ ବହୁ ବନ୍ଦ ଲୋଭ କରିବାକୁ ପଡ଼ିଥିଲା । ସେ ମଧ୍ୟ ବହୁବାର କାରାଦଣ୍ଡ କରିଥିଲେ । ଶେଷରେ ୧୯୪୭ ମସିହା ଅଗଷ୍ଟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତାରିଖରେ ତାଙ୍କରି ପ୍ରତ୍ୟେକାରେ ଭାରତ ସ୍ୱାଧୀନ ହୋଇଥିଲା ।

ଗାନ୍ଧିଜୀ ଭାରତକୁ ସ୍ୱାଧୀନ କଲେ ମଧ୍ୟ ଭାରତର ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ବ୍ୟାପାରରେ ଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ ଦେଖାଦେଇଥିଲା । ତାହାପାଇଁ ଗଭୀର ନୀତିକ କଣ୍ଠେ ଛାଡ଼ି ଯୁବକ ଗାନ୍ଧିଜୀଙ୍କୁ ଏଥିପାଇଁ ବାଘା କରି ଗୁଳି କରି ମାରି ଦେଇଥିଲା । ତାହା ଥିଲା ୧୯୪୮ ମସିହା ଜାନୁଆରୀ ମାସ ୩୦ ତାରିଖ ।

ନେତାଜୀ ସୁଭାଷଚନ୍ଦ୍ର ବୋଷ

ସୁଭାଷଚନ୍ଦ୍ର ବୋଷ ୧୮୯୬ ମସିହା ଜାନୁଆରୀ ମାସ ୨୩ ତାରିଖ ଖରିଦାର ବିନ କଟକର ଡ଼ିଫିଆ ବଜାରଠାରେ ଜନ୍ମଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । ତାଙ୍କର ପିତାଙ୍କ ନାମ ଥିଲା ଜାନକୀ ନାଥ ବୋଷ ଓ ମାତାଙ୍କର ନାମ ଥିଲା ପ୍ରଭାବତୀ ଦେବୀ । ବାଲ୍ୟକାଳରୁ ସେ ପିତାମାତାଙ୍କୁ ବିଶେଷ ଭକ୍ତି କରୁଥିଲେ । ଜଗତର ହିତ ସାଧନ ପାଇଁ ମନୁଷ୍ୟ କର୍ମ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ - ଏହା ସେ ଲଭିଲାକେ ବୁଝିଥିଲେ । ୧୯୩୦ ମସିହା ଭବଣ ସତ୍ୟାଗ୍ରହରେ ସୁଭାଷ ବୋଷ ଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ । ପରେ ସେ ଜାତୀୟ କଂଗ୍ରେସର ସଭାପତି ହୋଇଥିଲେ । ଦ୍ୱିତୀୟ ବିଶ୍ୱଯୁଦ୍ଧ ବାସିଥିବା ବେଳେ ସୁଭାଷ ବୋଷ ଜାନୁଆରୀ ୧୬ ତାରିଖରେ ଛତ୍ତୀଶଘରେ ଭାରତରୁ ଆଫଗାନିସ୍ତାନ ଓ ପରେ ଜର୍ମାନୀ ଚାଲିଯାଇଥିଲେ । ସେ "ଆଜାଦ୍ ହିନ୍ଦ୍ ଫୋର୍ସ" ଗଠନ କରି ଇଂରେଜ ସରକାର ବିରୁଦ୍ଧରେ ଲଢ଼େଇ କରିଥିଲେ । ଏହାପରେ ତାଙ୍କର ଖୋଜ ଖବର ଉଠିବାରେ ଅସୁବିଧା ହୋଇଥିଲା ।



ଗଣେଶ ବନ୍ଦନା



ନମର୍ତ୍ତ ପୁତ୍ର ଇନ୍ଦ୍ରେବର ।
ପାଶ-ଅକୃଷ୍ଣ ବେଦି ବର ॥
କରୀ-କପାଳେ ଶୋଭେ ଦିତା ।
ଦିବ୍ୟା-ଦୃଷ୍ଟିରେ ଜଗଜ୍ଜେତା ॥
ପାଦା ପୁଷାଦେ ନିରଞ୍ଜର ।
ସକଳ ବିପ୍ଳୁ ସୁଧ ଦୁର ॥
ତାଙ୍କ ପଶ୍ଚରେ ମୋର ମତି ।
ସିଦ୍ଧି ଦିଅବୁ ଉପପତି ॥

ସରସ୍ୱତୀ ବନ୍ଦନା



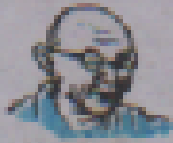
ବହୁତ-ପୁଣିତ-ଭୋଜନ ଧାରେ ।
ଭନସୁତ-ଶୋଭିତ-ମୁକୁତାଧାରେ ॥
ବାଣୀ-ପୁଷ୍ପତ-ରଞ୍ଜିତ ହସ୍ତେ ।
ଉପବତୀ ଭାଗତୀ ବେଦୀ ନମସ୍ତେ ॥
ଅଇଲେ ସରସ୍ୱତୀ ନିର୍ମଳ ବର୍ଣ୍ଣେ ।
ରତ୍ନ-ବିଭୂଷିତ ଦୁଃଖ ବର୍ଣ୍ଣେ ॥
ଗଜାରେ ଗଜମୋତି-ମୁକୁତା-ହାର ।
ଝିଅ ମା' ସରସ୍ୱତୀ ଦିବ୍ୟା-ରଞ୍ଜାର ॥

ବେଣୁ ବନ୍ଦନା

ବନ୍ଦେ ଭକ୍ତବ ଚକ୍ରମି ।
ତାକୁ ନାମନୟି ତାକୁ ଭାଷଣୟି
ଚକ୍ରମି, ଚକ୍ରମି, ଚକ୍ରମି ।
ସୂତ-ପରୋଧୁ-ଦିଧୌତ-ଶରୀରୀ,
ନୀଳ-ଚମାକ-ସୁଶୋଭିତ-ନାଭୀ,
ସୁକ୍ତ ଚକ୍ରମାକୃତ-ଶୀତଳ-ସମାଭୀ
ଚକ୍ରମି, ଚକ୍ରମି, ଚକ୍ରମି ॥
ଘନ ଚକ୍ର ଚୁମ୍ବି ଭାବିତ ଅଙ୍ଗେ,
ନୀଳ ଚୁମ୍ବନମାତା ସାଧେ ଚକ୍ରଙ୍ଗେ,
ଚକ୍ର ଚକ୍ର ମୁଖସିତ ତାକୁ ବିହଙ୍ଗେ
ଚକ୍ରମି, ଚକ୍ରମି, ଚକ୍ରମି ॥
ସୁବରଣୀ-ସୁଶୋଭିତକ୍ଷେତ୍ରୀ,
ଆନନ୍ଦିଆଳ-ପ୍ରଦର୍ଶିତ-ନେତ୍ରୀ,
ପୋଶି-ରଞ୍ଜିତଶ-ଉଦତ-ପଦିତ୍ରୀ
ଚକ୍ରମି, ଚକ୍ରମି, ଚକ୍ରମି ॥
ସୁବର-ମଣିତ-ମଣିତ-ଦେଶୀ,
ନୀରୁଦନୀ ଚକ୍ର-ଶୋଭିତ-ଦେଶୀ,
ପୁଣ୍ୟ-ତୀର୍ଥଚର-ସୁର୍ଣ-ପ୍ରବେଶୀ
ଚକ୍ରମି, ଚକ୍ରମି, ଚକ୍ରମି ॥
ଉତ୍ତର-ସୁଭବର-ଚର୍ଚିତ-ଦେଶୀ,
ଅସିକୃତ-ଶୋଭିତ-ଚର୍ଚିତ-ଦେଶୀ,
ବିଶ୍ୱଭୁମଣିତ-ସୁଚର-ସୁଦା,
ଚକ୍ରମି, ଚକ୍ରମି, ଚକ୍ରମି ॥
ବଚିକୃତ-ନୌଚି-ସୁନନ୍ଦ-ବଦ୍ୟା,
ସୁବର-ବିଦୋଶିତ-ତୀର୍ଣ୍ଣ ଅନିଦ୍ୟା,
ଧନ୍ୟ, ପୁଣ୍ୟ, ବିରଞ୍ଜକଦେବୀ
ଚକ୍ରମି, ଚକ୍ରମି, ଚକ୍ରମି ॥



ଡି.ପୁ. - ସମୋଧର ଅର୍ଥରେ ଚକ୍ରମା 'ଚକ୍ରମି' ଗୋଷ୍ଠପତି ।



ରାମଧୁନ

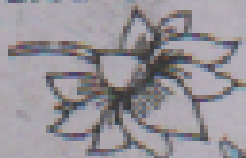


ଉତ୍ତପତି ରାଗବ ରାଜାରାମ
 ମହତ ପରଶମ ରାଜାରାମ
 ଶୁଭଶାନ୍ତି ବିଧାରକ ରାଜାରାମ
 ବରାଭୟ ବାନଭବ ରାଜାରାମ
 ତିର୍ତ୍ତୟ ବର ପୁତ୍ର ରାଜାରାମ
 ବୀନ ବୟାଳ ପୁତ୍ର ରାଜାରାମ
 ରାଜାରାମ, ବର ସାତାରାମ
 ଉତ୍ତପତି ବ୍ରହ୍ମପତି ଶ୍ୟାମାଶ୍ୟାମ
 ଉତ୍ତର ପାତ୍ରା ତେଜା ନାମ
 ଉତ୍ତପତି ରାଗବ ରାଜାରାମ

ପତିତ ପାବନ ସାତାରାମ ।
 ପତିତ ପାବନ ସାତାରାମ ।
 ପତିତ ପାବନ ସାତାରାମ ।
 ପତିତ ପାବନ ସାତାରାମ ।
 ପତିତ ପାବନ ସାତାରାମ ।
 ପତିତ ପାବନ ସାତାରାମ ।
 ପତିତ ପାବନ ସାତାରାମ ।
 ପତିତ ପାବନ ସାତାରାମ ।
 ପତିତ ପାବନ ସାତାରାମ ।
 ପତିତ ପାବନ ସାତାରାମ ।
 ପତିତ ପାବନ ସାତାରାମ ।
 ପତିତ ପାବନ ସାତାରାମ ।
 ପତିତ ପାବନ ସାତାରାମ ।



ବ୍ରହ୍ମାଣ



ଅତି ଜ୍ୟୋତ ପିତା ମୁର୍ତ୍ତି ଭବନର ନ ଜାଣବ
 ପୁତ୍ର ବୁନେ ଦୁହି ଦାଟ ଦିଅ ବଦାଳ,
 ମୋର ହାତ ସେତେ ଧରି ଅତି ଆପଣାଇ ପରି
 ଅଦାବରେ ଉଲ୍ଲେ ଦାଟ ଦିଅ ବଦାଳ ।
 ବେଦେ ମୋର ଦିଅ ବଦ ମନେ ଦୁହି ବଦଣବ
 ଭଲ ବାମେ ଭାଣିଥାଇ ସଦା ମୋ ନମ ।
 ଦୁଃଖୀ, ରଦୀ, ପୁତିଦେଶୀ ତଥା ବହୁ ଓ ପଡ଼ୋଶୀ
 ସେବାରେ ଉତ୍ତ ହେଉ ମୋର ଦାବନ ।
 ଶୁଭ ବାମେ ଦେବି ଉଭ ପାପକୁ କଣିକି ହେଉ
 ଜ୍ଞାନ ଅରଡ଼ିଣ ମୁର୍ତ୍ତି ହେବି ପଣିବ,
 ଧନ ସାଧା ଅରଡ଼ିବି ଦୁଃଖୀ ବଞ୍ଚେ ସମର୍ପିବି
 ଦେବିକି ମୁଁ ସବୁଦେଲେ ପରର ହିବ ।
 ଆଜେ ପୁତ୍ର ଜଗନ୍ନାଥ ଭବନର ଅଟ ନାଥ
 ସମସ୍ତେ ଦୁଃଖ ବୁନେ ଭଲ ମୋଦନ,
 ମୋର ଦୁଃଖ ଦୁର ବଦ ଦିପଦ-ଆପଦ ହର
 ଦିବ୍ୟ ଆନନ୍ଦରେ ଭରି ଦିଅ ଦାବନ ॥





ଦିନ ଓ କୋଣ

ଚାନ୍ଦୋଟି ଦିନ ପରି ଚାରିଗୋଟି କୋଣ ମଧ୍ୟ ଅଛି । ସେଗୁଡ଼ିକ ହେଲା:-

- ୧ । ଅକ୍ଷିକୋଣ - ପୂର୍ବ ଓ ଦକ୍ଷିଣ ଦିଗ ମଝିରେ ଥିବା କୋଣ ।
- ୨ । ଐଶାନ୍ୟ କୋଣ - ଭଲର ଓ ପୂର୍ବ ଦିଗ ମଝିରେ ଥିବା କୋଣ ।
- ୩ । ନୈର୍ଦ୍ଦେଶ କୋଣ - ପଶ୍ଚିମ ଓ ଦକ୍ଷିଣ ଦିଗ ମଝିରେ ଥିବା କୋଣ ।
- ୪ । ବାୟୁ କୋଣ - ପଶ୍ଚିମ ଓ ଭଲର ଦିଗ ମଝିରେ ଥିବା କୋଣ ।



ଦିନ, ରାତି, ମାସ, ବର୍ଷ



ଦିନ ରାତି ମିଶି = ୨୪ ଘଣ୍ଟା; ଦିନ = ୧୨ ଘଣ୍ଟା, ରାତି = ୧୨ ଘଣ୍ଟା

ସାତ ଦିନ = ୧ ସପ୍ତାହ; ଏକ ପକ୍ଷ = ୧୫ ଦିନ

ପକ୍ଷ = ୨ ଭାଗରେ ବିଭକ୍ତ : ଶୁକ୍ଳପକ୍ଷ ଓ କୃଷ୍ଣପକ୍ଷ

ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ପରଦିନଠାରୁ ଅମାବାସ୍ୟା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ = କୃଷ୍ଣପକ୍ଷ;

ଅମାବାସ୍ୟା ପରଦିନଠାରୁ ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ = ଶୁକ୍ଳପକ୍ଷ ।

୧ ବର୍ଷ = ୩୬୫ ଦିନ ; ୧୨ ମାସ = ୧ ବର୍ଷ

ପଞ୍ଚାଙ୍ଗପ୍ରାକ୍ଟିକାରୁ ଓଡ଼ିଆ ବର୍ଷ ଆରମ୍ଭ ହୁଏ । ଇଂରାଜୀ ମାସ ଜାନୁୟାରୀ ୧ ତାରିଖଠାରୁ ଆରମ୍ଭ ହୁଏ ।

ଓଡ଼ିଆରେ ମାସର ନାମ	ଇଂରାଜୀରେ ମାସର ନାମ	ହିନ୍ଦୀରେ ମାସର ନାମ
ଚୈତ୍ରାଞ୍ଚ	ଜାନୁୟାରୀ	ଚୈତ୍ରାଞ୍ଚ
ଫେବୃ	ଫେବୃୟାରୀ	ଫେବୃ
ଆଷାଢ଼	ମାର୍ଚ୍ଚ	ଆଷାଢ଼
ଶ୍ରାବଣ	ଏପ୍ରିଲ	ସାହାନ
ଭାଦ୍ରବ	ମେ	ଭାଦ୍ରୋ
ଆଶ୍ୱିନ	ଜୁନ୍	ଜୁଆନ
କାର୍ତ୍ତିକ	ଜୁଲାଇ	କାର୍ତ୍ତିକ
ମାର୍ଗଶିର	ଅଗଷ୍ଟ	ମାର୍ଗଶିର
ପୌଷ	ସେପ୍ଟେମ୍ବର	ପୁଷ
ମାଘ	ଅକ୍ଟୋବର	ମାଘ
ଫାଲ୍‌ଗୁନ	ନଭେମ୍ବର	ଫାଲ୍‌ଗୁନ
ଚୈତ୍ର	ଡିସେମ୍ବର	ଚୈତ୍ର

୩୦ ଦିନିଆ ମାସ - ଏପ୍ରିଲ, ଜୁନ୍, ସେପ୍ଟେମ୍ବର ଓ ନଭେମ୍ବର

୩୧ ଦିନିଆ ମାସ - ଜାନୁୟାରୀ, ମାର୍ଚ୍ଚ, ମେ, ଜୁଲାଇ, ଅଗଷ୍ଟ, ଅକ୍ଟୋବର, ଡିସେମ୍ବର

୨୮ ଦିନିଆ ମାସ - ଫେବୃୟାରୀ

୨୯ ଦିନିଆ ମାସ - ପୁଣି ବାରିବର୍ଷରେ ଥରେ ଫେବୃୟାରୀ ମାସ ୨୯ ଦିନ ହୁଏ ।





ବର୍ଷକରେ ୬ଟି ଋତୁ ଭୋଗ ବରାଯାଏ

- ୧ । ସ୍ତ୍ରୀସ୍ତରରୁ (ଦୈଶାକ୍ଷ, ବ୍ୟୋଷ) ୪ । ହେମଚନ୍ଦ୍ରରୁ (ବାହିକ, ମାର୍ଗଶିର)
 ୨ । ବର୍ଷାରୁ (ପାଷାଡ଼, ଶ୍ରାବଣ) ୫ । ଶ୍ରୀତରୁ (ଘୌଷ, ମାଘ)
 ୩ । ଶରତରୁ (ଭାଦ୍ରବ, ପାଶ୍ଚିମ) ୬ । ବସନ୍ତରୁ (ପାଇସୁନ, ବୈଶ୍ଵ)

ଠଡ଼ିଆ, ଇଂରାଜୀ ଓ ହିନ୍ଦୀରେ ବାରମାନଙ୍କର ନାମ

ଠଡ଼ିଆ	ଇଂରାଜୀ	ହିନ୍ଦୀ
ସୋମବାର	ମନ୍‌ଡେ	ସୋମ୍‌ବ୍ଵାର
ମଙ୍ଗଳବାର	ଟିଉଜ୍‌ଡେ	ମଙ୍ଗଲ୍‌ବ୍ଵାର
ବୁଧବାର	ୱେଡ୍‌ନେସ୍‌ଡେ	ବୁଧବ୍ଵାର
ଗୁରୁବାର	ଥର୍ସଡେ	ଗୁରୁବିବ୍ଵାର
ଶୁକ୍ରବାର	ଫ୍ରାଇଡେ	ଶୁକ୍ରବ୍ଵାର
ଶନିବାର	ସଟର୍‌ଡେ	ଶନିବ୍ଵାର
ରବିବାର	ସନ୍‌ଡେ	ରବିବ୍ଵାର



ରାଶି ଓ ନକ୍ଷତ୍ର

ରାଶି = ୧୨, ନକ୍ଷତ୍ର = ୨୭



ରାଶିମାନଙ୍କର ନାମ

ମେଷ	ବୃଷ	ମିଥୁନ	କର୍କଟ	ସିଂହ	କନ୍ୟା
ତୁଳା	ବିଛା	ଧନୁ	ମକର	କୁମ୍ଭ	ମୀନ

ନକ୍ଷତ୍ରମାନଙ୍କର ନାମ

ଅଶ୍ଵିନୀ	ମଘା	ମୂଳା
ବୃଷା	ପୂର୍ବାଫାଲ୍‌ଗୁନୀ	ପୂର୍ବାଷାଢ଼ା
କୃତ୍ତିକା	ଉତ୍ତରାଫାଲ୍‌ଗୁନୀ	ଉତ୍ତରାଷାଢ଼ା
ମୌଢ଼ିଣୀ	ଚିତ୍ରା	ଶ୍ରବଣା
ମୃଗଶିରା	ସ୍ଵାତୀ	ଧନିଷ୍ଠା
ଆତ୍ଵୀ	ଘାତୀ	ଶତଭିଷା
ପୁରୁଷ୍ଠ	ଚିତ୍ତା	ପୂର୍ବାଭିଷା
ଶୁକ୍ଳ୍ୟା	ଅନୁରାଧା	ଉତ୍ତରାଭିଷା
ଅଶ୍ଵେଷା	ଜ୍ୟେଷ୍ଠା	ରେବତୀ



ପଞ୍ଚାଙ୍ଗର ମିନିଟ୍



୧ ମିନିଟ୍ = ୬୦ ସେକେଣ୍ଡ, ୧ ଘଣ୍ଟା = ୬୦ ମିନିଟ୍, ୩ ଘଣ୍ଟା = ୧ ପ୍ରହର,
 ଦିବସକାଳ = ୧୨ ଘଣ୍ଟା, ରାତ୍ରିକାଳ = ୧୨ ଘଣ୍ଟା, ୨୪ ଘଣ୍ଟା = ୧ ଦିନ



ପୁର୍ୟ ରଶ୍ମି

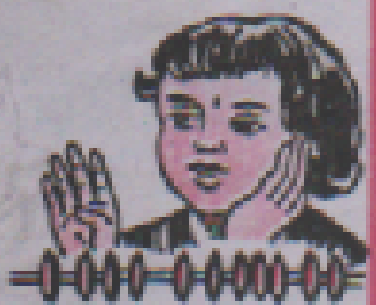


୧ ଚକ୍ର = ୧୨ ଡା, ୧ ସ୍ଵୋୟ = ୧୨ ଚକ୍ର, ୧ ସ୍ଵୋୟ = ୨୦ ସ୍ଵୋୟ, ୧ ବିଷ୍ଠା = ୨୪ ଚକ୍ର
 ୧ ଘିନୁ = ୬୦୦ ଚକ୍ର ବା ୨୦ ବିଷ୍ଠା, ୧ ବେରୁ = ୧୦ ଘିନୁ

ଝି ନାମନା ଶିକ୍ଷା

- ୧୧ ଏକ ଆଡ
- ୧୨ ଦୁଇ ସଙ୍ଗାଡ
- ୧୩ ତିନି ନେଇକ
- ୧୪ ଚାରି ଦେଇକ
- ୧୫ ପାଞ୍ଚ ଆମ୍ବ
- ୧୬ ଛଅ ଡାକିମ୍ବ
- ୧୭ ସାତ ସେଇ
- ୧୮ ଆଠ ଲାଇ
- ୧୯ ନଅ ଲାଇ
- ୨୦ ଦଶ ଗାଇ

- ୧୧ ଏଗାର ଘର
- ୧୨ ଦାର ଦୁଆର
- ୧୩ ଦେଇ ଶୁଆ
- ୧୪ ଚଇଦ କୁଆ
- ୧୫ ପଦର ନୌକା
- ୧୬ ଷୋଳ ଚୌକା
- ୧୭ ସତର ପାରା
- ୧୮ ଅଠର ଚାରା
- ୧୯ ଭଣେଇଶ ମଲ୍ଲୀ
- ୨୦ କୋଡ଼ିଏ ପଲ୍ଲୀ



ଗୀତରେ ସଂଖ୍ୟା ଗଣି ଶିଖୁଣି ।

୨୧ - ଏକୋଇଶ	୪୧ - ଏକଚାରିଶ	୬୧ - ଏକଷଠି	୮୧ - ଏକାଅଶୀ
୨୨ - ଦାଇଶ	୪୨ - ଦ୍ଵାଇଶ	୬୨ - ଦାଶଠି	୮୨ - ଦ୍ଵାଅଶୀ
୨୩ - ତେଇଶ	୪୩ - ତେୟାରିଶ	୬୩ - ତେଷଠି	୮୩ - ତେୟାଅଶୀ
୨୪ - ଚାରିଶ	୪୪ - ଚରାଚିଶ	୬୪ - ଚଉଷଠି	୮୪ - ଚରାଅଶୀ
୨୫ - ପଚିଶ	୪୫ - ପଞ୍ଚଚାରିଶ	୬୫ - ପଞ୍ଚଷଠି	୮୫ - ପଞ୍ଚାଅଶୀ
୨୬ - ଛବିଶ	୪୬ - ଛୟାରିଶ	୬୬ - ଛଅଷଠି	୮୬ - ଛୟାଅଶୀ
୨୭ - ସତେଇଶ	୪୭ - ସତଚାରିଶ	୬୭ - ସତଷଠି	୮୭ - ସତାଅଶୀ
୨୮ - ଅଠେଇଶ	୪୮ - ଅଠଚାରିଶ	୬୮ - ଅଠଷଠି	୮୮ - ଅଠାଅଶୀ
୨୯ - ଅଣଦିଶିଶ	୪୯ - ଅଣଞ୍ଚାଶ	୬୯ - ଅଣସୁରି	୮୯ - ଅଣାନବେ
୩୦ - ଡିଶିଶ	୫୦ - ପଚାଶ	୭୦ - ସବୁରି	୯୦ - ନବେ
୩୧ - ଏକଡିଶିଶ	୫୧ - ଏକାବନ	୭୧ - ଏକସୁରି	୯୧ - ଏକାନବେ
୩୨ - ଦଠିଶ	୫୨ - ଦାବନ	୭୨ - ଦାସୁରି	୯୨ - ଦ୍ଵୟାନବେ
୩୩ - ତେଡିଶ	୫୩ - ତେପନ	୭୩ - ତେସୁରି	୯୩ - ତେୟାନବେ
୩୪ - ଚଉଡିଶିଶ	୫୪ - ଚଉବନ	୭୪ - ଚଉସୁରି	୯୪ - ଚରାାନବେ
୩୫ - ପଞ୍ଚଡିଶିଶ	୫୫ - ପଞ୍ଚାବନ	୭୫ - ପଞ୍ଚସୁରି	୯୫ - ପଞ୍ଚାନବେ
୩୬ - ଛଡିଶ	୫୬ - ଛପନ	୭୬ - ଛଅସୁରି	୯୬ - ଛୟାନବେ
୩୭ - ସାତଡିଶିଶ	୫୭ - ସତାବନ	୭୭ - ସତସୁରି	୯୭ - ସତାନବେ
୩୮ - ଅଠଡିଶିଶ	୫୮ - ଅଠାବନ	୭୮ - ଅଠସୁରି	୯୮ - ଅଠାନବେ
୩୯ - ଅଣଚାରିଶ	୫୯ - ଅଣଷଠି	୭୯ - ଅଣଅଶୀ	୯୯ - ଅନେଶୋଡ
୪୦ - ଚାରିଶ	୬୦ - ଶାଠିଏ	୮୦ - ଅଶୀ	୧୦୦ - ଶହେ



ମେଟ୍ରିକ୍ ପ୍ରଣାଳୀ



ଓଜନ ମାପ



- ୧୦ ମିଲିଗ୍ରାମ୍ = ୧ ସେଣ୍ଟିଗ୍ରାମ୍
- ୧୦ ସେଣ୍ଟିଗ୍ରାମ୍ = ୧ ଡେସିଗ୍ରାମ୍
- ୧୦ ଡେସିଗ୍ରାମ୍ = ୧ ଗ୍ରାମ୍
- ୧୦ ଗ୍ରାମ୍ = ୧ ଡେକାଗ୍ରାମ୍
- ୧୦ ଡେକାଗ୍ରାମ୍ = ୧ ହେକ୍ଟୋଗ୍ରାମ୍
- ୧୦ ହେକ୍ଟୋଗ୍ରାମ୍ = ୧ କିଲୋଗ୍ରାମ୍
- ୧୦ କିଲୋଗ୍ରାମ୍ = ୧ ମିଟିଆ ଗ୍ରାମ୍
- ୧୦ ମିଟିଆ ଗ୍ରାମ୍ = ୧ କୁଇଣ୍ଟାଲ୍
- ୧୦ କୁଇଣ୍ଟାଲ୍ = ୧ ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନ୍



← ମନେରଖ

- ୧ କିଲୋଗ୍ରାମ୍ = ୧୦୦୦ ଗ୍ରାମ୍
- ୧ ଗ୍ରାମ୍ = ୧୦୦ ମିଲିଗ୍ରାମ୍
- ୧ ଟନ୍ = ୧୦୦୦ କିଲୋଗ୍ରାମ୍

ଭୂମିମାପ

- ୧୦୦ ବର୍ଗ ମିଟର = ୧ ଏୟର
- ୧୦୦ ଏୟର = ୧ ହେକ୍ଟର
- ୧୦୦ ଡିସିମିଟର = ୧ ଏକର
- ୧ ଏକର = ୨୫ ଗୁଣ
- ୧ ହେକ୍ଟର = ପ୍ରାୟ ଅକ୍ଟୋର ଏକର (୨.୪୭୧ ଏକର)



ଏକ, ଦଶ, ଶତ, ସହସ୍ର, ... ଗଣନା

- ଏକ... ୧
- ଦଶ... ୧୦
- ଶତ... ୧୦୦
- ସହସ୍ର... ୧୦୦୦
- ଅଷ୍ଟକ... ୧୦,୦୦୦
- ଲକ୍ଷ... ୧୦୦,୦୦୦
- କିର୍କୋ... ୧୦,୦୦,୦୦୦
- କୋଟି... ୧୦୦,୦୦,୦୦୦
- ଅର୍ବୁଦ... ୧୦୦,୦୦୦,୦୦୦

ଦୈର୍ଘ୍ୟ ମାପ

- ୧୦ ମିଲିମିଟର = ୧ ସେଣ୍ଟିମିଟର
- ୧୦ ସେଣ୍ଟିମିଟର = ୧ ଡେସିମିଟର
- ୧୦ ଡେସିମିଟର = ୧ ମିଟର
- ୧୦ ମିଟର = ୧ ଡେକାମିଟର
- ୧୦ ଡେକାମିଟର = ୧ ହେକ୍ଟୋମିଟର
- ୧୦ ହେକ୍ଟୋମିଟର = ୧ କିଲୋମିଟର
- ୧୦ କିଲୋମିଟର = ୧ ମିଟିଆ ମିଟର

← ମନେରଖ

- ୧ ମିଟର = ୧୦୦ ସେଣ୍ଟିମିଟର
- ୧ କିଲୋମିଟର = ୧୦୦୦ ମିଟର

ଚରକ ପଦାର୍ଥର ମାପ

- ୧୦ ମିଲିଲିଟର = ୧ ସେଣ୍ଟିଲିଟର
- ୧୦ ସେଣ୍ଟିଲିଟର = ୧ ଡେସିଲିଟର
- ୧୦ ଡେସିଲିଟର = ୧ ଲିଟର
- ୧୦ ଲିଟର = ୧ ଡେକାଲିଟର
- ୧୦ ଡେକାଲିଟର = ୧ ହେକ୍ଟୋଲିଟର
- ୧୦ ହେକ୍ଟୋଲିଟର = ୧ କିଲୋଲିଟର
- ୧୦ କିଲୋଲିଟର = ୧ ମିଟିଆ ଲିଟର



← ମନେରଖ

- ୧ ଲିଟର = ୧୦୦୦ ମିଲିଲିଟର



- ଦ୍ଵି... ୧୦୦୦୦୦୦୦୦୦୦
- ତ୍ର... ୧୦୦୦୦୦୦୦୦୦୦
- ଚତୁର୍... ୧୦୦୦୦୦୦୦୦୦୦
- ପଞ୍ଚ... ୧୦୦୦୦୦୦୦୦୦୦୦
- ଷଷ୍ଠ... ୧୦୦୦୦୦୦୦୦୦୦୦
- ସପ୍ତ... ୧୦୦୦୦୦୦୦୦୦୦୦
- ଅଷ୍ଟ... ୧୦୦୦୦୦୦୦୦୦୦୦
- ନବ... ୧୦୦୦୦୦୦୦୦୦୦୦
- ଦଶ... ୧୦୦୦୦୦୦୦୦୦୦୦

ପ୍ରଣବିଧି

୨	୪	୬	୮	୧୦	୧୨	୧୪	୧୬	୧୮	୨୦
୧	୨	୩	୪	୫	୬	୭	୮	୯	୧୦
୨	୨	୨	୨	୨	୨	୨	୨	୨	୨
୩	୬	୯	୧୨	୧୫	୧୮	୨୧	୨୪	୨୭	୩୦
୧	୨	୩	୪	୫	୬	୭	୮	୯	୧୦
୩	୩	୩	୩	୩	୩	୩	୩	୩	୩
୪	୮	୧୨	୧୬	୨୦	୨୪	୨୮	୩୨	୩୬	୪୦
୧	୨	୩	୪	୫	୬	୭	୮	୯	୧୦
୪	୪	୪	୪	୪	୪	୪	୪	୪	୪
୫	୧୦	୧୫	୨୦	୨୫	୩୦	୩୫	୪୦	୪୫	୫୦
୧	୨	୩	୪	୫	୬	୭	୮	୯	୧୦
୫	୫	୫	୫	୫	୫	୫	୫	୫	୫
୬	୧୨	୧୮	୨୪	୩୦	୩୬	୪୨	୪୮	୫୪	୬୦
୧	୨	୩	୪	୫	୬	୭	୮	୯	୧୦
୬	୬	୬	୬	୬	୬	୬	୬	୬	୬
୭	୧୪	୨୧	୨୮	୩୫	୪୨	୪୯	୫୬	୬୩	୭୦
୧	୨	୩	୪	୫	୬	୭	୮	୯	୧୦
୭	୭	୭	୭	୭	୭	୭	୭	୭	୭
୮	୧୬	୨୪	୩୨	୪୦	୪୮	୫୬	୬୪	୭୨	୮୦
୧	୨	୩	୪	୫	୬	୭	୮	୯	୧୦
୮	୮	୮	୮	୮	୮	୮	୮	୮	୮
୯	୧୮	୨୭	୩୬	୪୫	୫୪	୬୩	୭୨	୮୧	୯୦
୧	୨	୩	୪	୫	୬	୭	୮	୯	୧୦
୯	୯	୯	୯	୯	୯	୯	୯	୯	୯
୧୦	୨୦	୩୦	୪୦	୫୦	୬୦	୭୦	୮୦	୯୦	୧୦୦
୧	୨	୩	୪	୫	୬	୭	୮	୯	୧୦
୧୦	୧୦	୧୦	୧୦	୧୦	୧୦	୧୦	୧୦	୧୦	୧୦
୧୧	୨୨	୩୩	୪୪	୫୫	୬୬	୭୭	୮୮	୯୯	୧୧୦
୧	୨	୩	୪	୫	୬	୭	୮	୯	୧୦
୧୧	୧୧	୧୧	୧୧	୧୧	୧୧	୧୧	୧୧	୧୧	୧୧
୧୨	୨୪	୩୬	୪୮	୬୦	୭୨	୮୪	୯୬	୧୦୮	୧୨୦
୧	୨	୩	୪	୫	୬	୭	୮	୯	୧୦
୧୨	୧୨	୧୨	୧୨	୧୨	୧୨	୧୨	୧୨	୧୨	୧୨
୧୩	୨୬	୩୯	୫୨	୬୫	୭୮	୯୧	୧୦୪	୧୧୭	୧୩୦
୧	୨	୩	୪	୫	୬	୭	୮	୯	୧୦
୧୩	୧୩	୧୩	୧୩	୧୩	୧୩	୧୩	୧୩	୧୩	୧୩

ପଞ୍ଚକାଣ୍ଡ

୧୪ ୧ ୧୪	୨୮ ୨ ୧୪	୪୨ ୩ ୧୪	୫୬ ୪ ୧୪	୭୦ ୫ ୧୪	୮୪ ୬ ୧୪	୯୮ ୭ ୧୪	୧୧୨ ୮ ୧୪	୧୨୬ ୯ ୧୪	୧୪୦ ୧୦ ୧୪
୧୫ ୧ ୧୫	୩୦ ୨ ୧୫	୪୫ ୩ ୧୫	୬୦ ୪ ୧୫	୭୫ ୫ ୧୫	୯୦ ୬ ୧୫	୧୦୫ ୭ ୧୫	୧୨୦ ୮ ୧୫	୧୩୫ ୯ ୧୫	୧୫୦ ୧୦ ୧୫
୧୬ ୧ ୧୬	୩୨ ୨ ୧୬	୪୮ ୩ ୧୬	୬୪ ୪ ୧୬	୮୦ ୫ ୧୬	୯୬ ୬ ୧୬	୧୧୨ ୭ ୧୬	୧୨୮ ୮ ୧୬	୧୪୪ ୯ ୧୬	୧୬୦ ୧୦ ୧୬
୧୭ ୧ ୧୭	୩୪ ୨ ୧୭	୫୧ ୩ ୧୭	୬୮ ୪ ୧୭	୮୫ ୫ ୧୭	୧୦୨ ୬ ୧୭	୧୧୯ ୭ ୧୭	୧୩୬ ୮ ୧୭	୧୫୩ ୯ ୧୭	୧୭୦ ୧୦ ୧୭
୧୮ ୧ ୧୮	୩୬ ୨ ୧୮	୫୪ ୩ ୧୮	୭୨ ୪ ୧୮	୯୦ ୫ ୧୮	୧୦୮ ୬ ୧୮	୧୨୬ ୭ ୧୮	୧୪୪ ୮ ୧୮	୧୬୨ ୯ ୧୮	୧୮୦ ୧୦ ୧୮
୧୯ ୧ ୧୯	୩୮ ୨ ୧୯	୫୬ ୩ ୧୯	୭୬ ୪ ୧୯	୯୫ ୫ ୧୯	୧୧୪ ୬ ୧୯	୧୩୩ ୭ ୧୯	୧୫୨ ୮ ୧୯	୧୭୧ ୯ ୧୯	୧୯୦ ୧୦ ୧୯
୨୦ ୧ ୨୦	୪୦ ୨ ୨୦	୬୦ ୩ ୨୦	୮୦ ୪ ୨୦	୧୦୦ ୫ ୨୦	୧୨୦ ୬ ୨୦	୧୪୦ ୭ ୨୦	୧୬୦ ୮ ୨୦	୧୮୦ ୯ ୨୦	୨୦୦ ୧୦ ୨୦
୨୧ ୧ ୨୧	୪୨ ୨ ୨୧	୬୩ ୩ ୨୧	୮୪ ୪ ୨୧	୧୦୫ ୫ ୨୧	୧୨୬ ୬ ୨୧	୧୪୭ ୭ ୨୧	୧୬୮ ୮ ୨୧	୧୮୯ ୯ ୨୧	୨୧୦ ୧୦ ୨୧
୨୨ ୧ ୨୨	୪୪ ୨ ୨୨	୬୬ ୩ ୨୨	୮୮ ୪ ୨୨	୧୧୦ ୫ ୨୨	୧୩୨ ୬ ୨୨	୧୫୪ ୭ ୨୨	୧୭୬ ୮ ୨୨	୧୯୮ ୯ ୨୨	୨୨୦ ୧୦ ୨୨
୨୩ ୧ ୨୩	୪୬ ୨ ୨୩	୬୯ ୩ ୨୩	୯୨ ୪ ୨୩	୧୧୫ ୫ ୨୩	୧୩୮ ୬ ୨୩	୧୬୧ ୭ ୨୩	୧୮୪ ୮ ୨୩	୨୦୭ ୯ ୨୩	୨୩୦ ୧୦ ୨୩
୨୪ ୧ ୨୪	୪୮ ୨ ୨୪	୭୨ ୩ ୨୪	୯୬ ୪ ୨୪	୧୨୦ ୫ ୨୪	୧୪୪ ୬ ୨୪	୧୬୮ ୭ ୨୪	୧୯୨ ୮ ୨୪	୨୧୬ ୯ ୨୪	୨୪୦ ୧୦ ୨୪
୨୫ ୧ ୨୫	୫୦ ୨ ୨୫	୭୫ ୩ ୨୫	୧୦୦ ୪ ୨୫	୧୨୫ ୫ ୨୫	୧୫୦ ୬ ୨୫	୧୭୫ ୭ ୨୫	୨୦୦ ୮ ୨୫	୨୨୫ ୯ ୨୫	୨୫୦ ୧୦ ୨୫

ଇଂରାଜୀ ଅକ୍ଷର ଶିକ୍ଷା

ବଡ଼ ଅକ୍ଷର (CAPITAL LETTERS)

A B C D E F G H I J

ଏ ଡି ଇ ଟି ଉ ଏଫ୍ ଜି ଏଚ୍ ଆଇ ଜେ

K L M N O P Q R S T

କେ ଏଲ୍ ଏମ୍ ଏନ୍ ଓ ଫି ଡବ୍ଲୁ ଆର୍ ଏସ୍ ଟି

U V W X Y Z

ଇଉ ଭି ବ୍ଲୁଏ ଏସ୍‌ଏ ଡ୍ଲାଭ୍ ଜେଡ୍

✶ ଛୋଟ ଅକ୍ଷର (SMALL LETTERS)

a b c d e f g h i j

ଏ ଡି ଇ ଟି ଉ ଏଫ୍ ଜି ଏଚ୍ ଆଇ ଜେ

k l m n o p q r s t

କେ ଏଲ୍ ଏମ୍ ଏନ୍ ଓ ଫି ଡବ୍ଲୁ ଆର୍ ଏସ୍ ଟି

u v w x y z

ଇଉ ଭି ବ୍ଲୁଏ ଏସ୍‌ଏ ଡ୍ଲାଭ୍ ଜେଡ୍

ହିନ୍ଦୀ ଅକ୍ଷର ଶିକ୍ଷା

अ आ इ ई उ ऊ ऋ ए ऐ ओ औ अं अः

० १ २ ३ ४ ५ ६ ७ ८ ९ १० ११ १२

क ख ग घ ङ च छ ज झ ञ ट ठ ड ढ

१३ १४ १५ १६ १७ १८ १९ २० २१ २२ २३ २४

ण त थ द ध न प फ ब भ म य र ल व

२५ २६ २७ २८ २९ ३० ३१ ३२ ३३ ३४ ३५ ३६

श ष स ह क्ष त्र ङ

३७ ३८ ३९ ४० ४१ ४२ ४३



ଜନଗଣ ମନ ଅଧିକାରୀକ ଜୟ ହେ
 ଭାରତ ଭାଗ୍ୟ ବିଧାତା
 ପଞ୍ଚାବ ସିନ୍ଧୁ ଗୁରୁଭାଟ ମରାଠା
 ଦ୍ରାବିଡ଼ ଉତ୍କଳ ବଙ୍ଗ
 ବିନ୍ଧ୍ୟ ହିମାଚଳ ଯମୁନା ଗଙ୍ଗା
 ଉତ୍କଳ ଜଳଧିତରଙ୍ଗ
 ତବ ଶୁଭ ନାମେ ଜାଣେ,
 ତବ ଶୁଭ ଆଶିଷ ମାଣେ,
 ଗାହେ ତବ ଜୟ ଗାଥା
 ଜନଗଣ ମଙ୍ଗଳ ବାୟକ ଜୟ ହେ
 ଭାରତ-ଭାଗ୍ୟ-ବିଧାତା
 ଜୟ ହେ, ଜୟ ହେ, ଜୟ ହେ, ଜୟ ଜୟ ଜୟ ଜୟ ହେ ।

ମୂଲ୍ୟ:
 ଟ.୧୫.୦୦

ସଂପାଦକ : ଦେବଦତ୍ତ ଚନ୍ଦ୍ର
 ପ୍ରକାଶକ : ଚନ୍ଦିକା ପୁସ୍ତକ ସମାଜ
 ପ୍ରକାଶକତନ୍ତ୍ରୀୟା ଚର୍ଚ୍ଚତ୍ତ୍ୱ ସଂଗଠିତ